

राजुलाल शैक्षिक प्रतिष्ठान
पृष्ठ ५ मा

मधेशको मन्त्रिपरिषद् आज विस्तार हुँदै

मधेशदृष्टि
जनकपुरधाम, १५ माघ ।
मधेश प्रदेश सरकारको
मन्त्रिपरिषद् सोमवार विस्तार हुने
भएको छ ।

सत्ता गठबन्धनका शीर्ष
नेताहरूबीच मन्त्रालय बाँडफाँटमा
सहमति भएसँगै मन्त्रिमण्डलले
पूर्णता पाउने भएको छ ।
मुख्यमन्त्री सरोजकुमार यादवले
दिएको जानकारी अनुसार
सोमवारसम्म मन्त्रिपरिषद् विस्तार
हुनेछ । सम्भव हुन सकेन भने
मंगलवार निश्चित नै विस्तार
हुन्छ ।

सरकार गठनको दुई साताभन्दा
बढी समय भइसकेपनि के कति
कारण मन्त्रिपरिषद् विस्तार हुन
नसकेको जिज्ञासामा मुख्यमन्त्री
यादवले दलहरूबीच सहमतिमा
समय लाग्यो, त्यसपछि प्रदेश
प्रमुखज्यू नै जनकपुर बाहिर हुनु
हुन्थ्यो, त्यही भएर समय लागेको
हो । तर अब प्रदेश प्रमुखज्यू
आइसक्नु भएको छ, भोली नै
मन्त्रिपरिषद् विस्तार हुनेछ ।

सहमति अनुसार जसपाले सामाजिक, उर्जा तथा खानेपानी, एमालेले भौतिक, गृह तथा सञ्चार, कानून, न्याय, महिला, बालबालिका, जनमतले कृषि तथा सहकारी, वाणिज्य आपूर्ति र माओवादीले वन पर्यटन तथा उद्योग मन्त्रालय पाउनेछ ।

सत्ता साभेदार दलबीच पुर्व नेकपा एमालेले ४, जनमत पार्टीले २, माओवादीले एउटा समाजवादी पार्टी (जसपा) ले मुख्यमन्त्री सहित ४ मन्त्रालय, दलबीच भएको सहमति अनुसार

पाएको उच्चश्रोतले जनाएको छ । सत्तासाभेदार दूला दल नेकपा एमालेले भौतिक पूर्वाधार विकास, गृह तथा सञ्चार, कानून, न्याय तथा प्रदेश मामिला र महिला, बालबालिका, युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय पाएको छ । गठबन्धनमा रहेका जनमत पार्टीले भूमि, व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी र वाणिज्य आपूर्ति तथा विज्ञान प्रविधि मन्त्रालय पाएको छ । वन पर्यटन तथा उद्योग मन्त्रालय माओवादी केन्द्रको भागमा परेको छ । तर माओवादीले दुई वटा मन्त्रालयको माग गरिरहेका छन् । जसपाबाट मुख्यमन्त्रीमा सरोज कुमार यादव र अर्थ मन्त्रीमा सञ्जयकुमार यादव नियुक्त भइसकेका छन् । स्रोतका अनुसार सामाजिक विकास मन्त्रीमा सुरिता साह र उर्जा तथा खानेपानीमा राजु गुप्ताको अधिकार भएको छ । सामाजिक विकास राज्यमन्त्रीमा जसपाकै प्रमोद कुमार जयसवालमा राखिएको छ । एमालेबाट भौतिक पूर्वाधार विकासमा सरोज कुमार यादव पहिले नै नियुक्त भइसकेका छन् । स्रोतका अनुसार गृह तथा सञ्चारमा राजकुमार लेखी, कानून, न्याय तथा प्रदेश मामिलामा शत्रुधन सिंह कोइरी र महिला, बालबालिका, युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयमा मो.जैस आलमले जिम्मेवारी दिने पार्टी भित्र छलफल भएको छ । भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयमा राज्यमन्त्रीमा शारदा थापा रहने छन् । जनमतबाट कृषिमा ईञ्जिनियर वसन्त कुशावाहा नियुक्त भइसकेका छन् भने वाणिज्य, आपूर्ति तथा विज्ञान प्रविधि मन्त्रीको नाम टुंगो लागि सकेको छैन । स्रोतले जनाए अनुसार सोमवार बिहान नै जनमत पार्टीले आफ्नो मन्त्रीको नाम सार्वजनिक हुनेछ । माओवादी केन्द्रका नेता भक्त साहलाई वन पर्यटन तथा उद्योग मन्त्रालयको जिम्मेवारी दिइनेछ भने राज्यमन्त्रीको टुंगो लाम बाँकी छ ।

पर्सा प्रहरी लेनदेनमा संचालित एउटै मुद्दामा फरक फरक मुद्दा दर्ताप्रति होटल व्यवसायीको आपत्ति

मधेशदृष्टि
वीरगञ्ज, १५माघ ।
जिल्ला प्रहरी कार्यलय पर्साले एउटै किसिमका मुद्दामा फरक फरक ढंगले मुद्दा दर्ता गरेकोमा पर्साका होटल व्यवसायीहरूले आपत्ति जनाएका छन् । जिल्ला प्रहरी कार्यलय पर्साले एकै प्रवृत्तिका मुद्दालाई लेनदेनको भरमा फरक फरक किसिमका मुद्दा दर्ता गरेको भनी होटल व्यवसायीहरूले आलोचना गर्न थालेका छन् । घटना बिबरण अनुसार पर्सा प्रहरीले पुस २६ गते दिउँसो बसपार्कमा रहेको होटलबाट एक महिलासहित ३ जना पुरुषलाई यौन क्रियाकलाप गरेको आरोपमा प्रहरीले पक्राउ गरेको थियो । पक्राउ परेका महिलाबाहेक ३ जना पुरुषमाथी जघन्य अपराध अन्तर्गत मावन

व्यवसायीहरू नै दुई गुटमा गुनासो बढ्दा कारवाही गरिएको हो

वीरगञ्जमा रहेका होटल व्यवसायीका संघ आवद्धहरू अहिले दुई गुटमा विभाजन भएका छन् । एक गुटमा अध्यक्ष हरि पन्त रहेको छ भने अर्को समुहका अध्यक्ष मोहन प्रधान रहेका छन् । एक होटल व्यवसायीका अनुसार प्रधान गुटमा अबैध होटलहरूमा मात्र छापामारी हुने गरेकोले प्रहरीको कामकाज प्रति वीरगञ्जका होटल व्यवसायीहरू शर्कात भएका छन् । यौनजन्म गतिबिधीलाई हतोत्साहित गर्न प्रहरीको काम कारवाही गर्नु ठिक छ । तर बास बस्ने अउनेलाई सबै ग्राहकहरू उस्तै खाले हुँदैन, हामी चिन्तनपनि चिन्दैन होटल व्यवसायीहरूको भनाई छ ।

यस बिषयमा जिल्ला प्रहरी कार्यलय पर्साका प्रमुख प्रहरी उपरिक्षक कोमल शाहसंग बुझ्दा होटल व्यवसायीहरूलाई मार्का पर्न गएको होला तर सो क्षेत्रमा धेरै गुनासो बढेको कारणले कारवाही भईरहेको बताए । मुख्यतः अन्डर ऐज, किनबेच तथा जवरजस्ती गर्ने बिर्द्ध कारवाही गरि सोही अनुसार मुद्दा दर्ता भएको बताए । जुन प्रकारको उजुरी आउछ सोही अनुसार मुद्दा चल्ने प्रउ शाहले बताए । पाल्पाली होटलबाट पक्राएर ६ जोडी अन्डर ऐज रहेकोले अभिभावकको जिम्मा लगाएको बताए । रानीपोखरी होटलमा भएको घटना फरक प्रकृतिको रहेकोले सोही अनुसार मुद्दा चलाएको बताए ।

देवशिलाको जानकी मन्दिरमा पुजापाठ गर्नेको भीड

मधेशदृष्टि
जनकपुरधाम, १५ माघ । भारतको अयोध्यामा निर्माण हुन लागेको राममन्दिरमा भगवान श्रीरामको बाल प्रतिमा निर्माणका कालीगण्डकीबाट निकालिएका देवशिला (पत्थर) को दर्शन तथा पूजापाठका लागि श्रद्धालु भक्तजनहरूको घुइँचो लागेको छ । शनिबार राति जनकपुरधाम आईपुगेको रामको मूर्ति बनाइने शिलाको दर्शन गर्न आइतवार बिहानैदेखि जानकी मन्दिर परिसरमा भक्तजन, सरकारी निकायका प्रमुख तथा जनप्रतिनिधि, सर्वसाधारण लगायतको भीड लागेको थियो । जानकी मन्दिर सो देवशिलाको बिहान विशेष पूजापाठ र बेलुका महाआरती गरिएको थियो । विशेष पूजामा प्रतिनिधिसभा सदस्य विमलेन्द्र निधि, जुली महतो, मधेश प्रदेशका प्रदेश प्रमुख हरिशंकर मिश्र, मुख्यमन्त्री सरोजकुमार यादव, सभामुख रामचन्द्र मण्डल,

लोसपा नेता अनिल भागलायतका उच्चस्थ व्यक्तिहरूको उपस्थिति थियो । गत आइतबार गण्डकी प्रदेशका प्रमुख पृथ्वीमान गुरुडले धार्मिक विधिअनुसार क्षमापूजा र गंगा पूजन गरेर शिला महन्थ दास र अयोध्याको राम मन्दिर निर्माण समितिका सचिव राजेन्द्रसिंह पंकजलाई शिलाको गत आइतबार गण्डकी प्रदेशका प्रमुख पृथ्वीमान गुरुडले धार्मिक विधिअनुसार क्षमापूजा र गंगा पूजन गरेर शिला महन्थ दास

जाडोमा अपनाउनुपर्ने सावधानीहरू

- केही समय यता बढ्दो चिसो शीतलहरले गर्दा जनजीवन प्रभावित पारेको छ । त्यसैले चिसोबाट बच्न यी उपायहरू अपनाऔं ।
- शरीरको सबै भाग ढाक्ने गरी बाक्लो तथा न्यानो लुगा लगाऔं ।
 - बालबालिका, बृद्धबृद्धा, गर्भवती महिला तथा दर्ध रोगीहरूलाई चिसोबाट बचाऔं ।
 - आमाको दुध खाने बच्चाहरूलाई नियमित रूपमा स्तनपान गराऔं ।
 - तातो तथा पोषिलो भोलो पदार्थहरू प्रशस्त मात्रामा सेवन गरौं, धुम्रपान तथा मधुपान नगरौं ।
 - स्वास्थ्य सम्बन्धी कुनै समस्या जस्तै ज्वरो आएमा, भाडा पखाला लागेमा, दम बढेमा, खोकी लागेमा घ्यार-घ्यार भएमा, श्वास फेर्न कठिनाई भएमा तुरुन्त स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरौं ।
 - सुत्ने कोठामा आगो, हिटर, मकल, कोइला ब्रिकेट आदि बाली भयाल टोका बन्द गरेर कहिल्यै नसुतौं ।
 - आगो बालेको ठाउँमा बच्चाहरूलाई एकैले नछाडौं ।

नगराईन नगरपालिका
धनुषा, मधेश प्रदेश

शहीद दुर्गानन्द भाको स्मारक शिलान्यास

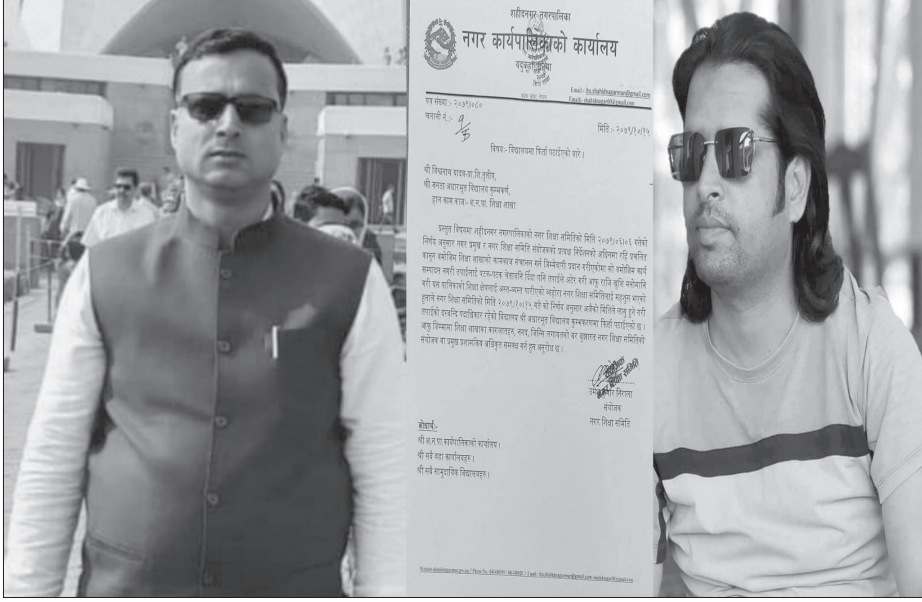
मधेशदृष्टि
जनकपुरधाम, १५ माघ । प्रथम गणतन्त्रवादी अमर शहीद दुर्गानन्द भाको ६० औं बलिदान दिवसको अवसरमा जनकपुरधाममा आइतबार उनको स्मारक शिलान्यास गरिएको छ । दुर्गानन्द स्मारक निर्माण समितिले जनकपुरधाम-२२ लादो बेलामा करिब डेढ करोडको लागतमा शहीद दुर्गानन्द भाको स्मारक निर्माण गर्न लागेको हो । ऐतिहासिक जानकी मन्दिरको प्रांगणमा २०१८ साल माघ ९ गते तत्कालिन तानाशाह राजा महेन्द्रमाथि २० वर्षीय युवा दुर्गानन्दले बम प्रहार गरेको स्थलमा जनकपुरधाम बौद्धिक समाजले उनको स्मारक निर्माण गर्न २०६५ असार ९ गते शहीद दुर्गानन्द भा स्मारक निर्माण समितिको गठन गरी उनको आदमकद ६ फिट १ इन्च अग्लो स्मारक निर्माण गराएको साढे १४ वर्ष भई सक्दापनि निर्माणस्थल विवादले स्मारक लगाउन सकिएको थिएन । आइतबार पुनः उनको बलिदानी दिवसको अवसरमा शिलान्यास गरिएको र सकभर यसै आर्थिक वर्ष भित्र निर्माण कार्य पूरा हुने बताइएको छ । जनकपुर बौद्धिक समाजले उहाँको स्मारक निर्माण गर्न २०६५ अषाढ ९ गते अमर

पुरावेदन अदालतद्वारा निर्माणमा रोक लगाइएकोले हामीले चाहँदा चाहँदै पनि निर्माण स्थगित गर्नु परेको थियो । निर्माण कार्य माथि लागेको रोक खारेज भई सके पनि क्यौं चोटी नागरिक भेला,मन्त्री मुख्यमन्त्री, नगरप्रमुख लगायत अन्य विशिष्ट व्यक्तिहर संग छलफल, सल्लाह र सुझाव गरियो तर साँच्चै निर्माणको कार्यमा सकारात्मक सहयोग कही कतै वाट पाइएन । स्मारक निर्माणको लागि नेपालीले आफै रु.१ हजार १११ दिएर २ लाख ८५ हजार ०२१ चन्दा संकलन, जिबिसबाट - बाँकी पृष्ठ ६ मा

शहिदनगरका शिक्षा शाखा प्रमुख यादव पदबाट हटाइए

मधेशदृष्टि, जनकपुरधाम, १५ माघ । धनुषाको शहिदनगर नगरपालिकाले नगरका शिक्षा शाखा प्रमुख विश्वनाथ यादवलाई पदबाट हटाएको छ । प्राथमिक विद्यालयको तृतीय श्रेणीमा रहेका यादवले यसअघि शहिदनगर नगरपालिकाको शिक्षा शाखा प्रमुखको जिम्मेवारी सम्हाल्दै आएकोमा नगर शिक्षा समितिको निर्णयले उनलाई सो पदबाट हटाउँदै पुरानो काजमा फर्काइएको हो । नगर शिक्षा समितिका संयोजक एवम् वडा नम्बर ६ का वडाध्यक्ष उमेश निरालाद्वारा जारी गरिएको एक सूचनामा शिक्षक यादवलाई शिक्षा शाखा प्रमुखको जिम्मेवारी खोसिएको उल्लेख छ । यादवलाई दरबन्दी कायम रहेको शहिदनगर नगरपालिका वडा नम्बर १ कुम्भकरण प्राथमिक विद्यालयमा पठाइएका हुन् । गत माघ १५ गतेको शिक्षा समितिको निर्णयले उनलाई

आईतबारदेखि जिम्मेवारी खोसिँदै प्रावि कुम्भकरणमा फिर्ता पठाइएको हो । शिक्षा समितिका संयोजक निरालका अनुसार, यादवलाई शिक्षा शाखा प्रमुखको जिम्मेवारी दिँदा उनले मनोमानी र आफूखुसी गर्न लागेपछि उनलाई पदबाट हटाइएको हो । पटक-पटक यादवलाई आफूखुसी,

मनोमानी नगर्न चेतावनी दिएपनि उनले अटेरी गरेपछि पदमुक्त गरिएको बताइएको छ । नगरपालिकाको शिक्षा शाखामा रहेका नगरको शिक्षालाई अस्तव्यस्त पारेको महसुस गरेपछि उनलाई पदबाट हटाइएको प्रश्नमा उल्लेख छ । नगरपालिका, सबै समुदायिक विद्यालय र ९ वटै

“शान्ति सुरक्षा प्रशासनको पहिलो प्राथमिकता” : प्रजिअ मिश्र

मुकेश कुमार साह रौतहट, १५ माघ । पहिलो पटक रौतहटको प्रशासन सम्हालेका प्रमुख जिल्ला अधिकारी धर्मेन्द्र कुमार मिश्रले जिल्लाको शान्ति सुरक्षा आफ्नो पहिलो प्राथमिकता भएको बताएका छन् । जिल्लाका सञ्चारकर्मीसँगको अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रममा अधिकारी मिश्रले उक्त कुरा बताएका हुन् । तस्करी नियन्त्रण र सेवाग्राहीलाई शुलभसेवाप्रवाह गराउने आफ्नो प्राथमिकता मा रहेको समेत उनले बताए । जिल्ला प्रशासन कार्यालय रौतहटमा नागरिकता प्रमाणपत्र तथा राहदानी लिन ठुलो सास्ती हुने गरेको स्थिकार गर्दै उनले अबको केहि दिन भित्र कार्यालयमा टाईमकार्ड लागु गर्ने बताए । एक दिनमा जति जनतालाई नागरिकता, राहदानी लगायत अन्य कति सेवा कार्यालयले दिन सक्छ त्यति नै सेवाग्राहीलाई टोकन दिएर काम पूरा गरेर

पठाउने बाकि सेवाग्राहीलाई भोलिपल्टको टोकन दिएर बोलाउने सुरुवात केहिदिनभित्रै हुने सिडियो मिश्रले बताए । सेवाग्राहीलाई टाईमकार्ड तथा टोकन दिएपछि एउटा कामको लागिदिनदिने दौडिनुपर्ने भन्नुभए बाट छुटकारा तथा सर्वशुलभ सेवा उपलब्ध हुनेछ । त्यसैगरी पत्रकारको प्रश्नमा नेपालप्रहरी, सशस्त्रप्रहरी संग समन्वयगरी तस्करी निरुत्साहित गर्ने तथा जिल्ला स्थित क्रसर उद्योगहरुको चाँडो अनुगमनगरी अबैध तथा रित नपुगेका उद्योगहरु बन्द गराउने प्रजिअ धर्मेन्द्र कुमार मिश्रले जानकारी दिए । त्यसैगरी अन्तरक्रिया कार्यक्रममा उनले मधेश प्रदेशमा विकृतिको रूपमा रहेको डिजेबाजा र अश्लील गितलाई पुर्ण निरुत्साहित गर्ने बताएका छन् । जिल्ला स्थित संचालनमा रहेको निजी अस्पतालहरुको अनुगमनगरी स्तरिय सेवा भए नभएको मुल्यांकनको आधारमा

डा.बिरेन्द्र श्रेष्ठ को उपस्थिति मा हस्तान्तरण गरिएको थियो । हस्तान्तरण कार्यक्रममा थेरियोगेनोलोजी का प्राध्यापक समेत रहेका डा. शम्भु शाहले मेसिनको प्रयोग बारेमा सम्पुर्ण उपस्थित प्राध्यापक तथा अस्पताल का कर्मचारी हरूलाई जानकारी दिनु भयो । त्यस्तै क्याम्पस प्रमुख राम भजन मण्डलले अब विभिन्न आधुनिक डाइग्नोस्टिक टुल्सको सेवा प्रभावकारीरूपमा जनताले सेवा पाउने बताए ।

माग पुरा नभए मिथिला बिहारीमा आन्दोलनमा उत्रिने जनमत पार्टीको चेतावनी

मधेशदृष्टि जनकपुरधाम, १५ माघ । धनुषाको मिथिला बिहारी नगरपालिका वडा नम्बर ४ स्थित कजरा रमौल अन्तर्गत पर्ने श्री. जनता माध्यमिक विद्यालय महिनी देखि विद्यालय बन्द रहेको छ । विद्यालयमा पठनपाठका लागि पूर्ण रूपमा सूचारु हुनुपर्ने र एकहप्ता मागहरू भित्र पुरा नभए मिथिला बिहारीमा आन्दोलनमा उत्रिन बाध्य हुने जनमत पार्टीले चेतावनी समेत दिएका छन् । शिक्षक र केही तानाशाही प्रवृत्ति मानिसहरूको लापरवाहीको कारणले गर्दा विद्यालयमा भौतिक संरचना देखि लिएर पठन-पाठनमा आर्थिक हिनामिना र विद्यार्थीहरूमा पर्न गएको नकारात्मक असर विद्यालय जिगो अवस्थामा पुगेको भन्दै जनमत पार्टीले वडा अध्यक्ष विजय कुमार यादवलाई ज्ञापनपत्र बुझाइएको हो । त्यहाँको विद्यार्थी, जनताहरूले पटक-पटक खबरदारी गर्दा पनि अहिलेसम्म केही सुनुवाई भएको छैन

र कुनै निकाय बाट तसर्थ जनमत पार्टी जनताको हकहित र भ्रष्टाचारमुक्त समाज निर्माणको पक्षमा रहने सो प्रश्नमा उल्लेख गरिएको छ । महिनी देखि विद्यालय बन्द भएको पठनपाठन पूर्ण रूपमा सूचारु हुनुपर्ने, अनुपस्थित भएको र शिक्षक केहीदिनदेखि उपस्थित हुनुपर्ने (त्यसको कारणसहित दिनुपर्छ), विद्यालयबाट केही सामग्रीहरू चोरी भएको त्यसलाई पत्ता लगाउनु र छानविन समिति गठन गर्नुपर्ने चोरी भएको सामग्रीहरू (computer, projector, tape recorder, etc), विद्यालय वर्षो देखि नभएको हरहिसाब हरहिसाब दिनुपर्ने, विद्यालय वर्षो देखि नतिरेको बिजुली छिट्टै तिर्नुपर्ने, कअम्भलअभ 1 बड मा भएको आर्थिक हिनामिना भएको छानविन गरियोस र हिनामिना गर्ने माथि कारबाही हुनुपर्छ, विद्यालयको व्यवस्थापन समिति बिहिन भएको विद्यालयमा व्यवस्थापन समिति गठन गर्नुपर्छ उनीहरूले आफ्नो माग राखेका छन् ।

गतवर्षको तुलनामा दोब्बरले राजस्व वृद्धि

मुकेश कुमार साह रौतहट, १५ माघ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटले सक्रियता बाढाएको छ । जिल्ला तथा मातहतका युनिटहरू बाट खटेका प्रहरी गस्ती टोलीले २ करोड भन्दा बढिको अबैध सामान बरामद गरेको छ । जुन गत आर्थिक वर्षको तुलनामा दोब्बरले वृद्धि भएको देखिएको छ । यस आर्थिक वर्षको साउन देखि पुस मसान्तसम्म ६ महिनाको अवधिमा रौतहट प्रहरीले जिल्लाको विभिन्न स्थान बाट २ करोड २० लाख, १८ हजार ५५६ रुपैया बराबरको अबैध सामान बरामद गरेको हो । भारतीय बजार बाट भन्सार छलेर अबैध रूपमा तस्करहरूले भित्र्याएको किराना, कपडा, हार्डवेयर, कस्मेटिक लगायत उक्त परिमाण बराबरको विभिन्न

सामान बरामदगरी आवश्यक कारवाहीको लागिभन्सार कार्यालय बुझाईएको जिल्ला प्रहरी प्रमुख एसपी वीर बहादुर बुढा मगरले बताएका छन् । उक्त परिमाण गतआर्थिक वर्षको तुलनामा दोब्बरले राजस्व वृद्धि भएको एसपी बुढा मगरले जानकारी दिएका छन् । गतआर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा रौतहट प्रहरीले मात्र २ करोड ३३ हजार ४६८ रुपैया बराबरको अबैध सामान बरामदगरी भन्सार बुझाएको जिल्लाप्रहरी कार्यालय रौतहटको तथ्यांकमा उल्लेख छ । त्यसैगरी यस आर्थिक वर्षको ६ महिनामाप्रहरीले विभिन्न स्थान बाट स्रोत नखुलेको २३ लाख २८ हजार ५०० रुपैया बरामद गरेको छ । तस्करी लगायत विभिन्न गैरकानुनी काममा संलग्न ६८ जनालाई पक्राउ गरि

कारवाहीको दायरामा ल्याएको जिल्ला प्रहरी प्रवक्ता डिएसपी सुनिल मल्लले बताएका छन् । त्यस्तै सोहीअवधिमा १ लाख ३४ हजार नेपाली नक्कली नोट, एकथान भरुवा बन्दुक एक थान कुटुवा पेस्तोल प्रहरीले बरामद गरेको छ । लागुऔषध तर्फ ६ महिनाको अवधिमा प्रहरीले ६९६ किलोग्राम गांजा, नाईट्रोभेट ६ हजार ४३३ ट्याबलेट, डाईजेपाम ईन्जेक्सन २ हजार ६६१ एम्पुल, फेनारगान २ हजार ६७७ ब्स्किफिन ईन्जेक्सन २ हजार ६९१ एम्पुल र कोरेक्स सिरप ५१ फाईल बरामद भएको प्रवक्तामल्लले जानकारी दिएका छन् ।

त्यस्तै जिल्लाको विभिन्न स्थानमा अबैधरूपमा संचालित १८ वटा रक्सी भण्डा छापामारी १ हजार ५० लिटर तयारी मदिरा बरामद, ६ हजार ७० लिटर कच्चापदार्थ नस्ट, ७ थानमदिरा उत्पादन गर्ने मेसिन, ६० थान दुर्म, २ थान सवारी साधन प्रहरीले बरामद गरेको छ । जिल्लाको विभिन्न नदिखोला बाट अबैध रूपमा गिट्टीबालुवा हुवानी गरिरहेको ४६ वटा सवारीसाधन नियन्त्रणमा लिएर संबन्धित कार्यालयमा बुझाउँदा १ लाख ५७ हजार रुपैया राजस्व संकलन भएको प्रहरीको तथ्यांकमा रहेको छ । त्यसैगरी जिल्लाको विभिन्न क्षेत्रमा रहेको सरकारी तथा सामुदायिक बन बाट तस्करले अबैध कटानी गरेको २९७ क्युफिट सालको काठ सहित १ थान मोटरसाइकल र ९ थान साईकल प्रहरीले बरामद गरेको छ । गत साउन देखि पुस मसान्तसम्म जिल्ला प्रहरी तथा मातहत प्रहरी कार्यालयहरूमा कुल ३७१ मुद्दा दर्ता भएको जस मध्ये ६२ प्रतिशत अर्थात २१४ मुद्दा फाँटो भैसकेको छ । सोही अवधिमा प्रहरीले रौतहटको विभिन्न स्थानमा सामुदायिकप्रहरी साभेदारी संग सम्बन्धित २२८ कार्यक्रम गरेको जसबाट ८ हजार ३८५ नागरिक लाभान्वित भएको प्रहरीको तथ्यांकमा उल्लेख रहेको छ ।

जाडोमा अपनाउनुपर्ने सावधानीहरू

- केही समय यता बढ्दो चिसो शीतलहरले गर्दा जनजीवन प्रभावित पारेको छ । त्यसैले चिसोबाट बच्न यी उपायहरू अपनाऔं ।
- शरीरको सबै भाग ढाक्ने गरी बाक्लो तथा न्यानो लुगा लगाऔं ।
- बालबालिका, बृद्धबृद्धा, गर्भवती महिला तथा दर्ध रोगीहरूलाई चिसोबाट बचाऔं ।
- आमाको दुध खाने बच्चाहरूलाई नियमित रूपमा स्तनपान गराऔं ।
- तातो तथा पोषिलो भोलो पदार्थहरू प्रशस्त मात्रामा सेवन गरौं, धुम्रपान तथा मधपान नगरौं ।
- स्वास्थ्य सम्बन्धी कुनै समस्या जस्तै ज्वरो आएमा, भडा पखाला लागेमा, दम बढेमा, खोकी लागेमा घ्यार-घ्यार भएमा, श्वास फेर्न कठिनाई भएमा तुरुन्त स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरौं ।
- सुत्ने कोठामा आगो, हिटर, मकल, कोइला ब्रिकेट आदि बाली भयाल ढोका बन्द गरेर कहिल्यै नसुत्तौं ।
- आगो बालेको ठाउँमा बच्चाहरूलाई एकलै नछाडौं ।

विदेह नगरपालिका
धनुषा, मधेश प्रदेश

महिला सहित आठजना काठ तस्कर पक्राउ

डम्बर राई कञ्चनरूप १५ माघ । सप्तरी कञ्चनपुर स्थित पूर्वी सब वन डिभिजन कार्यालयका कर्मचारीले आठजना काठ तस्करहरूलाई पक्राउ गरेका छन् । गस्ती गर्नेक्रममा कञ्चनरूप नगरपालिका १२ का धारापानी र सुन्दरी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको सिमानामा पर्ने कडिया खोला दोभानबाट शनिवार साँझ सातबजेको समयमा काठ सहित पक्राउ गरेका हुन् । पक्राउ पर्नेहरूमा कञ्चनरूप नगरपालिका ९ स्थित रघुनाथपुरका श्यामसुन्दर सरदार, बर्ष ४७ को राजेन्द्र दास, बर्ष ३० को सलम सरदार, बर्ष ३० की दसनी सरदार, बर्ष ३५ की लक्ष्मीदेवी सरदार, बर्ष २२ को ऋषि सरदार, बर्ष २४ की राजवति सरदार र बर्ष ३५ की

फुलोदेवी सरदार छन् । चोर सहित पक्राउ परेका साल जातका काठ २ थान चौपट्टा र ६ थान तछुवा खन्वा रहेको सप्तरी डिभिजन वन कार्यालय राजविराजले जानकारी गराएका छन् । रेन्जर लक्ष्मण साफीको अनुसार ६ इन्च मोटाई ४ इन्च चौडा ७ फिट लम्वाईको चौपट्टा तथा ४ इन्च मोटाई ३ इन्च चौडा ७ फिट लम्वाईको चौपट्टा र १२ फिट लम्वाईका खन्वाहरू छन् । पक्राउ परेका महिलाहरूलाई इलाका प्रहरी कञ्चनपुरमा सुरक्षार्थ राखिएका छन् भने पुरुषलाई सब वन डिभिजन कार्यालयमा राखिएका छन् । अभियुक्तहरूलाई आइतवार जिल्ला वन डिभिजन कार्यालयबाट म्याद थप गराई आवश्यक कारवाही प्रक्रिया सुरु गरिएको वन रक्षक बिरेन्द्र यादवले बताए ।

जाडोमा अपनाउनुपर्ने सावधानीहरू

- केही समय यता बढ्दो चिसो शीतलहरले गर्दा जनजीवन प्रभावित पारेको छ । त्यसैले चिसोबाट बच्न यी उपायहरू अपनाऔं ।
- शरीरको सबै भाग ढाक्ने गरी बाक्लो तथा न्यानो लुगा लगाऔं ।
- बालबालिका, बृद्धबृद्धा, गर्भवती महिला तथा दर्ध रोगीहरूलाई चिसोबाट बचाऔं ।
- आमाको दुध खाने बच्चाहरूलाई नियमित रूपमा स्तनपान गराऔं ।
- तातो तथा पोषिलो भोलो पदार्थहरू प्रशस्त मात्रामा सेवन गरौं, धुम्रपान तथा मधपान नगरौं ।
- स्वास्थ्य सम्बन्धी कुनै समस्या जस्तै ज्वरो आएमा, भडा पखाला लागेमा, दम बढेमा, खोकी लागेमा घ्यार-घ्यार भएमा, श्वास फेर्न कठिनाई भएमा तुरुन्त स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरौं ।
- सुत्ने कोठामा आगो, हिटर, मकल, कोइला ब्रिकेट आदि बाली भयाल ढोका बन्द गरेर कहिल्यै नसुत्तौं ।
- आगो बालेको ठाउँमा बच्चाहरूलाई एकलै नछाडौं ।

जनकनन्दनी गाउँपालिका
धनुषा, मधेश प्रदेश

सम्पादकीय औपचारिक नवनोस शहिद दिवस

आज शहिद दिवस । बि.स.१९९७ साल माघ १० देखि १५ सम्ममा शुक्रराज, धर्मभक्त, गंगालाल र दशरथ चन्दलाई मृत्युदण्ड दिइएको संभन्ना गर्ने शहिद सप्ताह मनाइन्छ । प्रत्येक वर्षको माघ १६ मा औपचारिक रूपमा शहिद दिवस मनाउने गरिन्छ । राजधानी काठमाडौंमा प्रधानमन्त्री, मन्त्रीहरु, संवैधानिक निकायका प्रमुख लगायत सरकारी ओहदाका कर्मचारी, सेना प्रहरीहरुले प्रभात फेरी गर्दै शहिद गेटमा पुगेर शहिदहरुको शालिकमा माल्यार्पण गर्ने गर्दछन् । राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री तथा राजनीतिक दलका नेताहरुले शहिदहरुको संभन्ना गर्दै वक्तव्यहरु जारी गर्दछन् । खास गरेर औपचारिकता निर्वाह गर्दै शहिदहरुको योगदानको चर्चा गर्ने गरिएको हुन्छ, त्यस्ता व्यक्तहरुमा ।

शहिदहरुले गरेको समर्पण, त्याग बलिदानको मूल्यमा नेपालमा प्रत्येक राजनीतिक परिवर्तनहरु भएका हुन् । तर, शहिदहरुले गरेको योगदान, समर्पण र बलिदानलाई आममासत गर्दै उनीहरुका सपना साकार पार्ने काम भएका छन् त? आशातित काम भएका छैनन् । २००७ सालको परिवर्तनलाई त्यसबेलाको सामाजिक, राजनीतिक परिवेशमा आँकलन गर्नुपर्दछ । सात सालको आन्दोलनको राजनीतिक पृष्ठभूमि त्यसको दुई दशक अघि देखिनै भएको हो । राजा र जनता दुबै राणाहरुको बन्दी जस्तै बनेको समयमा प्रतातान्त्रिक राजनीतिक व्यवस्थाको पक्षमा ज्यानको बाजी थापेर काम गर्नेहरुलाई त्यसबेला मृत्युदण्ड दिइन्थो ।

२००७ सालको परिवर्तन पछि २०१७ सालमा राजा महेन्द्रले प्रजातान्त्रिक व्यवस्था खोसेर शासन आफ्नो हातमा लिए । लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यताको व्यवस्था खोसेर एक दलिय तानाशाही पंचायती व्यवस्थाको तीन दशक लामो शासनमा ठूलो संख्यामा व्यवस्था विरोधीको नाममा मृत्युदण्ड दिइएको थियो । नियन्त्रण लिएर बन्दी बनाएर राख्ने र राजाको आदेशमा चल्ने अदालतबाट फैसला गराएर मृत्युदण्ड दिने गरिन्थ्यो । २०४६ सालको लोकतान्त्रिक आन्दोलन, २०६२/६३ का आन्दोलन, माओवादी शसस्त्र द्वन्दका समयमा राज्यले नियन्त्रणमा लिएर दिएका मृत्युदण्ड र तीन चरणका मधेश आन्दोलनहरुमा समेत गरेर ठूलो संख्यामा युवाहरुले बलिदान गरेका छन् । राज्यले शहिद भनेर उनीहरुको नाम लेखेको छ, औपचारिक सम्मान दिएको छ अधिकांशलाई । तर, राजनीतिक परिवर्तन, पहिचानको राजनीतिक लागि उनीहरुले गरेको आहुतीको मूल्य हामी बाँचेकाहरुले तिर्न सकेका छौं ? राजनीतिक परिवर्तनहरु पछि जिम्मेवार नेताहरुमा देखिएको सत्तालिप्सा, सत्ताका लागि जस्तोसुकै गठबन्धन, भ्रष्टाचार, नातावाद, कृपावादका यावत कर्म र क्रियाहरुले ति तमाम शहिदहरुको आत्मालाई शान्ति दिन सकेको होला ? अनुरतिरि छ प्रश्न ।

नेपालको इतिहासमा जनकपुरमा राजा महेन्द्र चढेको गाडीलाई लक्षित गर्दै बम हान्ने दुर्गानन्द भन्नाको अतुलनिय योगदान छ । उनलाई २०२० माघ १५ मध्यरातमा सुन्धारस्थित केन्द्रीय कारागारमा गोली हानी मृत्युदण्ड दिइएको थियो । २०१८ साल माघ ९ गते राजा महेन्द्र जनकपुरमा विशेष विधानबाट ओर्लिएर जानकी मन्दिर जाने क्रममा महान क्रांतिकारी दुर्गानन्दले बम प्रहार गरी देश र दुनियाँलाई नयाँ सन्देश दिएका थिए । युवा दुर्गानन्दको कदम पछि तानाशाही विरुद्धको आवाज विश्वभरि फैलिएको थियो । बम राजा महेन्द्रलाई लागेन, उनी बचे । यता दुर्गानन्द प्रहरीको नियन्त्रणमा परेका थिएनन् । उनी लुकिछिपि भारतमा पुगेर कांग्रेसजनहरुसँगै निर्वासनमा थिए । सो बमकाण्डमा प्रहरीले ५९ जनालाई समातेको थियो । नियन्त्रणमा लिएकाहरुलाई चरम यातना दिएका थिए पाएपछि उनले मन थाम्न सकेनन्, उनी पश्चातापमा परे । आक्रामक स्वभावक दुर्गानन्द २०१८ साल वैशाखमा जयनगर जनकपुर रेल चढेर जनकपुर आए र स्वयं गिरफ्तारी दिएका बरिष्ठ पत्रकार राजेश्वर नेपालीले दुर्गानन्द भन्ना सम्बन्धी आलेखमा उल्लेख गरेका छन् ।

प्रहरी नियन्त्रणमा परेपछि उनलाई काठमाडौं ल्याइयो । सरकारले गठन गरेको विशेष अदालतका न्यायाधीस पशुपति प्रसाद उपाध्याय अध्यक्ष रहेको उच्च स्तरीय छानविन समितिले २०१९ भाद्र १९ मा दुर्गानन्द भन्ना साथै अरविन्द कुमार ठाकुर र दलसिंह थापालाई मृत्यु दण्ड दिने निर्णय गरेको थियो । विशेष अदालतको निर्णय विरुद्ध सर्वोच्च अदालतमा अपीलमा गरिएको भएपनि सर्वोच्चले विशेष अदालतकै निर्णयलाई मनासिब ठहराउँदै काठी मारी दिने निर्णय गरेको थियो । त्यस बेलासम्म नेपालमा ब्राम्हणलाई मृत्युदण्ड दिइदैन थियो । राजाले २०२० साल भाद्र १ मा मुलुकी ऐनमा संशोधन गरी सबैलाई एक समान सजाय दिने व्यवस्था गरियो । यसैबीच दुर्गानन्द भन्नालाई २०२० माघ १५ गतेको मध्यरात्रिमा सुन्धारस्थित केन्द्रीय कारागारमा गोली हानी मृत्युदण्ड दिइएको थियो । सम्पूर्ण शहिदहरुको बलिदान आत्मसात गर्दै उच्च सम्मान गर्नसकियो भनेमात्र शहिद दिवसको औचित्य पुष्टी हुन्छ । उनीहरुको आत्माको शान्ति पाउने काम गर्न सकियो भनेमात्र शहिदको सपना साकार हुने हो ।

सूचनाको हक निष्कृत्य पार्ने निर्णय द७ नीतिगत विषय गोप्य

व्यक्तिगत गोपनीयताका क्षेत्रहरु भनी १४ प्रकारका नीतिगत विषयहरु उल्लेख छ । जबकी चार वर्ष अगाडि नै संसदले व्यक्तिगत गोपनीयताको हक सम्बन्धी ऐन बनाइसकेको छ । तर, सो ऐनका क्षेत्रहरु भन्दा निकै परसम्मका विषयहरुलाई व्यक्तिगत गोपनीयताको विषय भनी गोप्य राख्ने निर्णय समितिले गरेको छ ।

- आदित्य दाहाल

नेपाल सरकारको मुख्य सचिवको अध्यक्षतामा रहने सूचनाको वर्गीकरण सम्बन्धी समितिले सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ लाई प्राय निष्कृत्य पार्ने गरी ८७ प्रकारका विषयहरु गोप्य रहने वर्गीकरण गरेको छ । अधिल्लो शेरबहादुर देउवा सरकार जाने र पुष्पकमल दाहाल नेतृत्वको नयाँ सरकार आउने सङ्क्रमणकालीन समयको मौका पारेर सो समितिले गत पुस १२ गते गरेको निकै नियन्त्रणात्मक सूचनाको वर्गीकरण सम्बन्धी निर्णय ढिलो गरेर राष्ट्रिय सूचना आयोगलाई पठाएको छ । आयोगमा गत पुस २९ गते आइपुगेको सो जानकारी हालसम्म सार्वजनिक भएको छैन । स्वतन्त्र समाचार सेवालाले नेपाल सरकारको एक स्रोतबाट प्राप्त सूचना वर्गीकरण सम्बन्धी सो निर्णयको प्रतिलिपि अध्ययन गर्दा विभिन्न पाँच खण्डमा ८७ प्रकारका नीतिगत विषयहरु नागरिकको सार्वजनिक पहुँचमा नहुने गरी संरक्षित राख्न गोप्य रहने लामो अवधि निर्धारण गरिएको पाइएको छ । विगतमा बाबुराम भट्टाई प्रधानमन्त्री रहेको बेलाका यसै गरी ८० प्रकारका नीतिगत विषयहरु गोप्य रहने गरी वर्गीकरण गरिएको थियो । सो वर्गीकरणलाई सर्वोच्च अदालतले पछि बदर गरिदिएको थियो । तर, अहिले पुनः सोही वर्गीकरणलाई अर्भै विस्तार गरेर अनेक विषय गोप्य रहने गरी वर्गीकरण निर्देशिका जारी गरिएको हो । नेपालको सार्वभौमसत्ता, राष्ट्रिय सुरक्षा, शान्ति सुव्यवस्था र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विषय अन्तर्गत २९ प्रकारका सूचनाहरु ३० वर्ष, २० वर्ष र १० वर्ष गोप्य रहने निर्णय गरिएको छ । जसमा बुँदा नं १० अन्तर्गत 'उच्च पदस्थ पदाधिकारीबाट हुने भेटघाट तथा छलफल सम्बन्धी विषय' २० वर्ष गोप्य रहने उल्लेख छ । यस्तै बुँदा नं २२ मा 'कुनै पनि निर्णय प्रक्रियामा रहेको र अन्तिम निर्णय भनिसकेका' विषय उल्लेख छ । यस्तै बुँदा नं २५ मा 'संसद र संसदीय समितिमा उठेका प्रश्नको सम्बन्धित मन्त्रालयको तर्फबाट प्रस्तुत गरिएका जवाफसँग

सम्बन्धित विषय' उल्लेख छ । यस प्रकारका व्यापक अर्थ लाने र नागरिकको सूचनाको हकको अत्यन्त सामान्य जानकारीका विषयसमेत गोप्य रहने उल्लेख हुनुले संविधान प्रदत्त सूचनाको हक सम्बन्धी मौलिक हक र सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ पूर्णतः निरर्थक र निष्कृत्य बनाउने नियत स्पष्ट भएको कुरा सूचनाका हकका एक प्रमुख अभियन्ता तारानाथ दाहालले बताउनुभएको छ ।

दाहालका अनुसार- बुँदा नं २९ मा उल्लेखित 'विशिष्टीकृत कानूनद्वारा गोप्य राख्नुपर्ने भनी तोकिएका विषय' भन्ने शब्दवालीले सूचनाको हकको कानूनलाई पुरै असान्दर्भिक बनाउने छ । यो शब्दवाली देखाएर सूचना गोप्य राख्न तथा लुकाउन सहज हुने गरी बनाइएका विभिन्न ऐनहरु नै लागू हुनेछ साथै सूचनाको हक सम्बन्धी कानून निस्तेज हुनेछ ।

अपराध अनुसन्धान र तहकिकातसँग सम्बन्धित विषयका भनी विभिन्न ११ वटा नीतिगत विषयहरुलाई वर्गीकरणमा उल्लेख गरिएको छ । जसमध्ये बुँदा नं ३२ मा 'सार्वजनिक खरिद कानून बमोजिम कालो सूचीमा राख्ने र सो उपर पुनरावलोकन समितिबाट निर्णय प्रक्रियासँग सम्बन्धित विषय' भनिएको छ । यस्तो विषयको सूचना १५ वर्षसम्म गोप्य राख्ने उल्लेख छ । यस्तो व्यवस्थाले कालो सूचीमा परेका ठेकेदारसँग सम्बन्धित सूचनासमेत माग गर्न नागरिकहरुलाई रोक्न लगाउने छ । यसैगरी बुँदा नं ३४ मा 'राजश्व चुहावट, कर्छली, शंकास्पद कारोबार सम्बन्धी प्रतिवेदन र सोको अनुगमन सम्बन्धी विषय' १० वर्ष सम्म गोप्य रहने उल्लेख छ । यस्तो व्यवस्था गर्ने हो भने विगतमा भ्याट छुली प्रकरणमा गरिएको अनुसन्धान प्रतिवेदन जसरी सार्वजनिक हुन सकेको थियो त्यसरी हुन असम्भव हुन जान्छ । त्यस्तै कुनै पनि छानबिन, जाँचबुझ, अध्ययन, अनुसन्धानका लागि गठित आयोग, समिति र कार्यदलको प्रतिवेदन पनि १० वर्षसम्म गोप्य रहने विषय बुँदा नं ४१ मा उल्लेख छ । यस्तै आर्थिक, व्यापारिक र बौद्धिक सम्पत्तिको गोपनीयताको विषय भनी २९ वटा नीतिगत विषयहरूसँग सम्बन्धित

सूचनाहरु गोप्य रहने उल्लेख छ । जसमा बुँदा नं ४५ मा 'सार्वजनिक निकायसँग भएको लिज सम्झौता सम्बन्धी विषय' उल्लेख छ । यस्तो विषय २० वर्षसम्म गोप्य रहने व्यवस्था गरिएको छ । यदि यस्तो हुने हो भने विगतमा नेपाल ट्रस्ट अन्तर्गत भएका विभिन्न व्यापारिक सम्झौताहरु, चिनियाँ जहाज खरिदसँग

भन् भ्रष्टाचारलाई पूर्णतः संरक्षण हुने गरी सूचनाहरु गोपनीय बनाउने विषय उल्लेख छ । जसमा भनिएको छ- 'विदेशी लगानीको लाभांश फिर्ता सम्बन्धी विवरण ५ वर्ष गोप्य रहने' । यदि यस्तो हुने हो भने विगतमा एनसेलको लाभांशमा कर्छली सम्बन्धी विवरण जसरी सार्वजनिक भएको थियो

मान पाउँदैनन् । सरकारको आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन, सबै तहका सरकारको प्रारम्भिक वित्तिय विवरणहरु, बजेटका सीमा, मध्यकालीन खर्च संरचनाको जानकारी र विशेष तथा सम्पूरक अनुदान सम्बन्धी विवरण समेत गोप्य रहने निर्णय सो समितिले गरेको छ । यसलाई लागू गरिने हो भने सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको क्षेत्रमा पारदर्शिता र नागरिक सहभागिताको विषय करिबकरिब अन्त्यै हुने देखिन्छ । अर्भै बुँदा नं ७१ मा उल्लेखित 'दुईपक्ष सम्झौता बमोजिमका आयोजनापरियोजना सम्बन्धित प्रतिवेदनसँग सम्बन्धित विषय' गोप्य रहने व्यवस्थाले कुनै पनि विकास आयोजना र परियोजनासँग सम्बन्धी त दस्तावेजहरु नागरिकको पहुँचमा आउन सक्ने छैन । यस्तो गर्ने हो भने निजगढ विमानस्थल, एमसीसी परियोजना, बुढीगण्डकी आयोजना जस्ता परियोजनासँग सम्बन्धित कुनै पनि कागजात र प्रतिवेदनहरु नागरिकले हेर्न पढ्न पाउँदैनन् । व्यक्तिगत गोपनीयताका क्षेत्रहरु भनी १४ प्रकारका नीतिगत विषयहरु उल्लेख छ । जबकी चार वर्ष अगाडि नै संसदले व्यक्तिगत गोपनीयताको हक सम्बन्धी ऐन बनाइसकेको छ । तर, सो ऐनका क्षेत्रहरु भन्दा निकै परसम्मका विषयहरुलाई व्यक्तिगत गोपनीयताको विषय भनी गोप्य राख्ने निर्णय समितिले गरेको छ । जसअन्तर्गत बुँदा नं ७६ मा उल्लेखित एक हॉस्पिटल प्राधान्य यस्तो छ - 'कानून तर्जुमाको प्रक्रियामा संकलित अभिलेखबद्ध जनधारणा र सुभ्रवा' पाँच वर्षको लागि गोप्य रहने । यो प्राधान्यले कानून तर्जुमाको प्रक्रियामा हुने बहसलाई समेत पूर्णतः गोप्य राख्ने नियत देखिन्छ ।

यतिसम्म की बुँदा नं ८१ मा पाठ्यक्रम तयारी र पाठ्यपुस्तक लेखनको विषयसमेत गोप्य रहने निर्णय गरिएको छ । यस्तै बुँदा नं ८६ मा भन्नु सुरुआतको लागि ठूलै आघात पुग्नेगरि, 'सार्वजनिक पदमा नियुक्त पदाधिकारीको सम्पत्ति विवरण' गोप्य रहने निर्णय गरिएको छ भने बुँदा नं ८७ मा कुनै आयोजनाको अध्ययन प्रतिवेदनसमेत गोप्य राख्ने निर्णयसहितको निर्देशिका बनाइएको छ ।

सम्बन्धी सम्झौताहरु जसरी सार्वजनिक हुन सकेका थिए अब हुन सक्दैन । यसबाट सार्वजनिक निकायमा हुने भ्रष्टाचार र अनियमिततालाई उजागर गर्न नागरिक समाज र प्रेसका लागि असम्भव जस्तै हुने दाहालले बताउनुभएको छ । वर्गीकरणको बुँदा नं ५५ मा अर्भ

त्यस्तो सार्वजनिककरणलाई रोक्ने नियत स्पष्ट छ । बुँदा नं ५९ मा त नेपाल सरकार समक्ष निर्णयका लागि पेश भएका विषय गोप्य रहने उल्लेख छ । यसको अर्थ सरकारले अब के विषयका निर्णयहरु गर्दै छ भने कुरा नागरिकले जान्न र

हिमाली संस्कृतिको अनुपम गन्तव्य ल्होमान्थाङ

- वासुदेव पौडेल/धनबहादुर गुरुङ्ग
हिमालपारिको जिल्ला मुस्ताङको उपल्लो भेगमा अवस्थित टाँपुकैरुमा व्यवस्थित छ, ल्होमान्थाङ । नेपालको मध्यभूमि भनेर चिनिने यो ठाउँ हिमाली संस्कृति हेर्न र बुझ्न चाहनेका लागि पुनर्नर्ण गन्तव्य हो । मौलिक संस्कृतिले भरिपूर्ण ल्होमान्थाङको भू-वनोदले पहिलोपटक यहाँ आउनेलाई सपनाको संसार जस्तै अनुभूति गराउँछ । पछिल्लो समयमा भएका राजनीतिक परिवर्तनसँगै ठाउँठाउँमा सामाजिक व्यवस्थामा परिवर्तन आए पनि ल्होमान्थाङमा अहिले पनि परम्परागत नेतृत्व प्रणालीको अभ्यास भेटिन्छ । गण्डकी प्रदेशको उत्तरी ढोकाको पहिचान बनाएको यो मुस्ताङको उपल्लो थलो 'ल्हो' उपत्यका हो । जुन ऐतिहासिक ल्हो राज्यको राजधानी पनि हो । यहाँ ग्रामीण नेतृत्वका रूपमा मुखियाको नियुक्ति तथा परिचालन गर्ने परम्परा यसै पहिलेदेखि चल्दै आएको अनुसन्धानकर्ता रामचन्द्र बराल बताउनुहुन्छ । बरालको 'ल्हो' राज्यका घेया राजनीतिले सिकाएका पाठ शीर्षकको अनुसन्धानमा नेपालको एकीकरण भन्दाअघि भोट र भारतका बीच आर्थिक कारोबारका लागि प्रयोग हुँदै आएका पाँच वटा पैदलमार्गमध्ये सबैभन्दा होचो र छोटो मार्गका रूपमा ल्होमान्थाङले आफ्नो परिचय बनाएको उल्लेख छ । तत्कालीन भोट-भारत व्यापारको अन्त्य मार्गमा केरुङ, ओलाङडुङगुला, हुम्लाको हिल्सा र कालापानी रहेको बरालले बताउनुभयो । ल्होमान्थाङ प्रागऐतिहासिक समाजको अध्ययनको पनि महत्वपूर्ण थलो रहेको बताउँदै उहाँले भन्नुभयो, यहाँका गुफाको जीवन, भेडा तथा चौरी पाल्ने प्रचलन आदि प्रागऐतिहासिक समाजका जीवन्त प्रमाण हुन् । तत्कालीन ल्हो राज्यअन्तर्गत यहाँका विभिन्न सात गाउँहरू समेटिएका थिए । जसमा ल्होमान्थाङसहित छुमुप, छोसेर, चराङ, सुर्खाङ, घमी र घिलिङ हुन् । ल्होमान्थाङ आउने पर्यटकले यहाँको ऐतिहासिकस्थलमा रमाउने मात्र नभई

हिमाली संस्कार र संस्कृतिका जीवित इतिहास प्रत्यक्ष अनुभूति गर्न पाउँछन् । यहाँ ऐतिहासिक मुस्ताङी राजाको दरवार छ । लोमान्थाङको दरवार, गुम्बा, छोर्तेन, किल्ला र मानववस्तीका गुफा उपल्लो मुस्ताङको मात्र नभएर नेपालका महत्वपूर्ण सांस्कृतिक सम्पदा हुन् । उपल्लो मुस्ताङमा ल्होमान्थाङ दरवार, चराङ दरवार र घमी दबाबले स्वदेशी एवं विदेशी पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेका छन् । ल्होमान्थाङ दरवारको पर्खालसँगै यहाँका हरेक भूभागलाई घेरिएको पर्खाल मौलिक विशिष्टता हो । ल्होमान्थाङ प्रवेश गर्ने स्थानमा निर्मित प्रवेशद्वारले यहाँको अवस्थितिको सङ्केत गर्दछ । पछिल्ला समयमा अधिकांश सहर प्रवेश गर्ने स्थानमा प्रवेशद्वार राख्ने प्रचलन ल्होमान्थाङकै सिको गर्दै गरिएको हुनसक्ने अनुमान गरिन्छ । बौद्ध धर्मगुरु पद्मसम्भवले तान्त्रिक विधिद्वारा यस स्थललाई शुद्धीकरण गर्दै बस्तीयोग्य बनाएको विश्वास पनि कायमै छ । यहाँ गुरु पद्मसम्भवलाई अत्यन्त श्रद्धाका साथ पुज्ने गरिएको छ । ल्होमान्थाङको प्रवेशद्वारबाट छिर्साथ यहाँको मौलिकताको प्रत्यक्ष अनुभूति गर्न पाइन्छ । प्राचीन कला, संस्कृति, मानव बस्तीका गुफा र पर्खालले घेरेको सहर नै यहाँको मौलिकता हो । एकैठाउँमा मिलेर बसेको बस्ती र यहाँ पाइने आतिथ्यताले जो कोही पर्यटकलाई लोभ्याउने गरेको छ । विशेषगरी यहाँ तिब्बती संस्कृतिको प्रत्यक्ष अनुभूति गर्न पाइन्छ । लोमान्थाङ मात्र नभई मुस्ताङका हरेक गाउँमा मुखिया प्रथा प्रचलनमा रहनु यहाँको अर्को मौलिकता हो । लोमान्थाङमा अर्भै पनि गाउँलेको आफ्नै कानून चल्छ । सकेसम्म प्रहरी र अदालतमा नजाने गरी आफ्ना आन्तरिक समस्या गाउँमा नै समाधान गर्ने यहाँको परिपाटी अहिले पनि कायमै छ । यहाँका स्थानीयवासीले आफ्ना अधिकांश समस्या मुखिया कहँ नै पुगेर छिन्नेफानो गर्दै आएका छन् । गुफा, गुम्बालगायतका माटो निर्मित संरचना भएका कारण ल्होमान्थाङले माटोको सहरका रूपमा पनि

उपमा पाएको छ । पछिल्ला समयमा जलवायु परिवर्तनको असरसँगै हिमाली क्षेत्रका माटो निर्मित संरचना जोगाउने विषय चासो र चिन्तामा परेको छ । विगतमा हिउँ पर्ने स्थानहरुमा पानी पर्नेक्रम बढ्दै जानुले यहाँका प्राचीन बस्ती एवं मौलिकता जोगाउने चिन्ता बढेको स्थानीयवासी बताउँछन् । दुई वर्षअघि मुस्ताङका लुप्रा, मार्फा, जोमसोम, छेरु, टिनी, स्याङलगायतका गाउँमा वर्षाले ठूलै असर गरेको थियो । उपल्लो मुस्ताङका अधिकांश जनता दसैँपछि पोखरा भर्छन् । केही पालो गरेर गोठ कुरेर बस्छन् । केही जिम्बु, क्युरियोलगायतका सामग्री भोलामा हालेर जाडो छल्न पहाडीतर भर्ने गर्छन् । विद्यार्थी पुग्ती विद्यालयमा पढ्न पोखरा जाने गर्छन् । यहाँका नागरिकको जीवन र जीविका गहुँ, फापर, उवा, केराउ, साग, आलुलगायतसँग जोडिएको छ । चौरी, भैंडाच्याङ्गा, गाई, घोडा, हिमाली नागरिकका सुखदुःखका साथी हुन् । सामान्यतः पानी नै नपर्ने र परिहाले पनि अत्यन्त कम पर्ने यी बस्तीमा पानी पर्दा अधिकांश घरमा क्षति पुगेको थियो । माटोको प्रयोगबाट निर्माण गरिएका घर, गुम्बा एवं बस्तीमा पानी पर्ने थालेसँगै आगामी दिनमा यी संरचना कसरी जोगाउने भन्ने चिन्ता जगाएको छ । हिउँ नपरे पनि चिन्ता हुन्छ, बढी परे पनि नोक्सानै बनाउँछ । प्रायः चिसो भइरहने भएका कारण माटोले बनाइएका यहाँका घर वातावरण अनुकूलका मानिन्छन् । माटो छाडिएका घरमा बाहिर जस्तोसुकै हिउँ परे पनि घरभित्र तातो हुनु यहाँको विशिष्टता हो । पछिल्ला समयमा हिउँ पर्ने छोडेर पानी पर्नेक्रम बढ्दा यी ऐतिहासिकस्थलको माटोसँग जोडिएको मौलिकता जोगाउने विषय यतिखेर सर्वत्र चासो बनेको छ । उपल्लो मुस्ताङका ल्होमान्थाङ, छोमुप, छोसेर, सुर्खाङ, चराङ, घमीलगायतका स्थानमा अत्यन्त कम मात्रामा हिउँ पर्ने थालेपछि ती स्थानमा वर्षैनी खानेपानीको अभाव बढ्दै गएको स्थानीयवासी बताउँछन् । पानीको चरम अभावसँगै छोसेरको

सामजुङ बस्तीलाई सात/आठ वर्षअघि पानीकै खोजीमा नमासुङ भन्ने गाउँमा स्थानान्तरण गरिएको थियो । ल्होमान्थाङ र आसपासका क्षेत्रमा प्राग ऐतिहासिक युगमा मानिसले विभिन्न ढुङ्गामा खोपेर बनाएका चित्रहरु पाउन सकिन्छ । पुरातत्व विभागले उपल्लो मुस्ताङका समर आसपासका स्थानमा ढुङ्गामा खोपिएका त्यस्ता चित्र संरक्षण पनि गर्दै आएको छ । पछिल्ला समयमा यहाँको पुरातात्विक सम्पदाको संरक्षणमा पुरातत्व विभागले चासो दिएको छ । ल्होमान्थाङलाई विश्वसम्पदा सूचीमा सूचीकृत गर्नका लागि सम्भावित सूचीमा यसअघि नै राखिसकिएको छ । पहिले आफ्नै विकास निर्माणको काम गर्ने लोमान्थाङवासी पछिल्लो समय सरकारसँग हात फैलाउन थालेका छन् । देश सन्धीय संरचनामा गइसकेपछि गाउँगाउँमा सरकार बनेपछि उनीहरू सरकारको सहयोगको आशा गर्ने भएका हुन् । ऐतिहासिकस्थलको संरक्षण गर्न पनि यो क्षेत्र अर्भै पनि प्रवर्द्धनको पर्खाइमा रहेको ल्होमान्थाङ गाउँपालिकाका पूर्वध्यक्ष सुवर्ण विष्ट बताउनुहुन्छ । सरकारले उपल्लो मुस्ताङलाई चिन्न नसकेको बताउँदै उहाँले पछिल्ला समयमा स्थानीय पालिका एवं प्रदेशमार्फत सहयोग गर्न थालिए पनि उक्त सहयोग पर्याप्त हुन नसकेको बताउनुभयो । यहाँ पर्यटक लोभ्याउने र धुलाउने धेरै चीज छन् यसको प्रचारमा अर्भैकमी भएको छ, उहाँले भन्नुभयो, यो गाउँका बरिमा प्रचारप्रसार हुनसके पनि भने जस्तो विकास गर्नसके पर्यटकको ओइरो लामै निश्चित छ । स्थानीयवासी पेम्बा विष्टले उपल्लो मुस्ताङमा सरकारले विकासको पूर्वाधारमा ध्यान नदिएको बताउनुहुन्छ । ल्होमान्थाङमा बाटो, बिजुली, मोबाइल नेटवर्कलगायतमा समस्या रहेको उहाँले बताउनुभयो । राज्यले ल्होमान्थाङलाई हेर्ने नजर फरक रहेको बताउँदै उहाँले भौगोलिक विकटता भए पनि सांस्कृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण ल्होमान्थाङको गुम्बा, गुफा तथा मन्दिरसँगै पुगना घरहरु लगायतको संरक्षण एवं प्रवर्द्धनका लागि राज्यको आँखा जानुपर्ने बताउनुभयो । रासस

गङ्गालाल हृदय केन्द्र शैक्षिक प्रतिष्ठान हुनेछ : प्रधानमन्त्री प्रचण्ड

काठमाडौं, १५ माघ
प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले बाँसबारीस्थित शहीद गङ्गालाल हृदय केन्द्रलाई शैक्षिक प्रतिष्ठानका रूपमा विकास गरिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन्। शहीद गङ्गालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र बाँसबारीको २७औं वार्षिकोत्सव समारोहमा बोल्दै प्रधानमन्त्रीले भने, 'तपाईंहरूले यस केन्द्रलाई शैक्षिक प्रतिष्ठानका रूपमा विकसित गर्ने चाहना र माग राखेका छन। यसको प्रक्रियाबारे सरकारले पनि गम्भीरतापूर्वक लिनेछ। तपाईंहरू पनि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयमार्फत् यसको प्रक्रिया बुझ्नुहोस्। सरकार यस केन्द्रलाई शैक्षिक प्रतिष्ठानका रूपमा विकसित गर्न प्रतिबद्ध छ। प्रधानमन्त्रीले गङ्गालाल हृदय केन्द्र नेपाली जनताको आशा र भरोसाको केन्द्र भएको बताए। उनले भने, 'गङ्गालाल हृदय केन्द्र देशभरिका नेपाली जनताको आशा र भरोसाको केन्द्रका रूपमा स्थापित भएको छ। जनताले यसलाई मुटुरोगको उपचार र आफ्नो भरोसाको केन्द्रका रूपमा बुझेका छन्। यसका लागि तपाईंहरू धन्यवादको पात्र हुनुहुन्छ। यसले आम

रूपमा जनताको स्वास्थ्यप्रतिको संवेदनशीलतालाई प्रमाणित गर्दछ। प्रधानमन्त्री दाहालले शहीद गङ्गालाल हामी सबैले सम्मान गर्ने नाम भएको भन्दै तानाशाही र निरङ्कुशताविरोधी आन्दोलनका क्रममा शहादत प्राप्त गर्ने व्यक्तित्वको नाममा स्थापित हुनुको नाताले यस केन्द्रको भूमिका मुटुरोगका

साथै लोकतन्त्रको सुदृढीकरण र सामाजिक न्यायसँग पनि जोडिएको बताए। विपन्न वर्गलाई सहज स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गरेर यहाँहरूले लोकतन्त्र र सामाजिक न्यायप्रतिको भूमिका पूरा गर्नुहुनेछ भन्ने विश्वास लिएको छ, उनले भने। प्रधानमन्त्रीले नेपाली जनताको दूलो बलिदान र सङ्घर्षबाट संविधान जारी भएको र

त्यसमा सामाजिक न्याय र समानतालाई उच्च महत्व दिइएको बताए। संविधानमा नै स्वास्थ्यलाई मौलिक अधिकारको रूपमा लिपिबद्ध गरिएको छ। तर, ती मौलिक हक कार्यान्वयन गर्ने प्रयोजनका लागि कानून बनाउन बाँकी नै छ। नेपाल सरकार संविधानले परिक्लपना गरेअनुसारका नयाँ ऐनहरू यथाशीघ्र संसदा पेस गर्ने प्रक्रियामा छ, प्रधानमन्त्रीले भने। प्रधानमन्त्रीले अगाडि थपे, प्रधानमन्त्रीका रूपमा मेरो दोस्रो काल स्वास्थ्य क्षेत्रको विकासका निमित्त महत्वपूर्ण रथ्यो। सोही कार्यकालमा स्वास्थ्य बीमा लागू भयो। विभिन्न प्राणघातक रोगको उपचारमा जनतालाई राज्यले सहयोग गर्ने प्रबन्ध गरियो। प्रत्येक स्थानीय तहमा आधुनिक अस्पताल निर्माणको निर्णय

लिइयो। स्वास्थ्य सेवालाई देशभरि विस्तार गरियो। मेरो तेस्रो कार्यकालमा सातै प्रदेशमा विशेष स्वास्थ्य क्षेत्रसहित प्रदेश अस्पतालहरू निर्माण गरिनेछ। त्यसमा मुटुरोगको युनिट पनि राखिनेछ। प्रधानमन्त्रीले आफू चुनौतीपूर्ण परिस्थितिमा प्रधानमन्त्री बनेको बताए। उनले अगाडि भने, अर्थतन्त्रको स्थिति तपाईंहरूलाई थाहा नै छ। समाज निराशातिर जाने हो कि भनेरखालका आशङ्का छन्। यस्तो परिस्थितिमा मैले सरकारको नेतृत्व गरेको छु। तसर्थ, हामीले देशलाई नयाँ उत्साह दिनुपर्ने छ। शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, वैदेशिक रोजगारी, विकास र समृद्धिका क्षेत्रमा केही नयाँ गर्नुछ। यसका लागि तपाईंहरूको पनि सहयोग रहने मेरो विश्वास छ। रासस

अनुमतिबिना वस्तु विनिमय बजार सञ्चालन गरे कारबाही

काठमाडौं, १५ (माघ)
अनुमति बिना वस्तु विनिमय बजार सञ्चालनमा ल्याउने कम्पनी कारबाहीमा पर्ने भएका छन्। नेपाल धितोपत्र बोर्डले आइतवार एक सूचना जारी गर्दै अनुमति बिना वस्तुको विनिमय बजार सञ्चालन गरे कारबाही गर्ने जनाएको छ। वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी ऐन, २०७४ को दफा ३ बमोजिम अनुमतिपत्र प्राप्त नगरी कसैले पनि वस्तु विनिमय बजार र सोसँग सम्बन्धित व्यवसाय सञ्चालन गर्न नहुने व्यवस्था रहेको र बोर्डले हालसम्म वस्तु विनिमय बजार र सोसँग सम्बन्धित व्यवसाय गर्न कसैलाई पनि अनुमति प्रदान गरेको छैन, बोर्डले जारी गरेको सूचनामा भनिएको छ। बोर्डले वस्तुको विनिमय बजार सञ्चालन गर्न कम्पनी स्थापना गर्न पूर्व स्वीकृतिका लागि निवेद दिनेसम्बन्धी यही असोज २ मा सूचना प्रकाशन गरेको थियो।

आदेशले सम्पूर्ण प्रक्रिया स्थगित छन्। वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी ऐन, २०७४ को दफा ३ बमोजिम अनुमतिपत्र प्राप्त नगरी कसैले पनि वस्तु विनिमय बजार र सोसँग सम्बन्धित व्यवसाय सञ्चालन गर्न नहुने व्यवस्था छ। बोर्डले हालसम्म वस्तु विनिमय बजारसँग सम्बन्धित व्यवसाय गर्न कसैलाई पनि अनुमति प्रदान नगरेको बताएको छ। बिना अनुमति सञ्चालित वस्तु विनिमय बजार तथा व्यवसायीमार्फत् वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी कुनै किसिमको कारोबार नगर्न लगायिका कर्तालाई बोर्डले आग्रह गरेको छ। रासस

१२ कम्पनी कालो सूचीमा

काठमाडौं, १५ माघ
सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले विभिन्न १२ वटा कम्पनीलाई कालोसूचीमा राखेको छ। कार्यालयले एक सूचना प्रकाशित गरी विभिन्न निकायको सिफारिसमा निर्माण व्यवसायी/आपूर्तिकर्तालाई एक वर्षदेखि तीन वर्षसम्म कालोसूचीमा राखिएको जानकारी दिएको छ। कालोसूचीमा पर्ने कम्पनीमा मुख्य व्यक्ति गोपाल ढकाल रहेको युनिभर्सल मल्टी सर्भिस प्राइल शंखमुल काठमाडौं, कुमार भण्डारी मुख्य व्यक्ति रहेको श्री स्वर्गद्वारी महाप्रभु विलडर्स प्राइल भित्री प्युठान, कृष्णबहादुर खड्का मुख्य व्यक्ति रहेको श्री

सुक्रिन निर्माण सेवा घोराली दाङ, निरजकुमार मिश्र मुख्य व्यक्ति रहेको श्री एसडी कन्स्ट्रक्सन जनकपुरधाम धनुषा छन्। त्यसैगरी जगतबहादुर जोरा मुख्य व्यक्ति रहेको राष्ट्र निर्माण सेवा भागेश्वर गाउँपालिका डडेल्धुरा, जनाधन धिताल मुख्य व्यक्ति रहेको मुक्तिनाथ विलडर्स एण्ड कम्पनी प्राइल टोखा धापासी, रामबहादुर राना मुख्य व्यक्ति रहेको लक्ष्मी निर्माण सेवा छत्रदेव अर्घाखाँची, प्रकाश कोइराला मुख्य व्यक्ति रहेको जलेश्वर निर्माण सेवा नीलकण्ठ धादिङ, माधवबहादुर धिमिरे मुख्य व्यक्ति रहेको डिभी धिमिरे कन्स्ट्रक्सन इच्छाकामना, कुरिनटार, पुष्करप्रसाद मुख्य

व्यक्ति रहेको अञ्जना निर्माण सेवा भरतपुर चितवन छन्। कार्यालयका अनुसार रानीकुमारी रौनियार मुख्य व्यक्ति रहेको दिल्ली ट्रेडिङ वीरगञ्ज पर्सा र शिवहरि पुडासैनी मुख्यव्यक्ति रहेको बी म्यानेजमेन्ट प्राइल नयाँ बजार पोखरा छन्। कालोसूचीमा राखिएका कम्पनीले तोकिएको अवधिभर सार्वजनिक निकायको कुनै पनि खरिद कारबाहीमा भाग लिन सक्ने छैनन्। जगतबहादुर जोरा मुख्य व्यक्ति रहेको राष्ट्र निर्माण सेवा भागेश्वर गाउँपालिका डडेल्धुरालाई तीन वर्ष तथा बाँकी कम्पनीलाई एक वर्ष कालोसूचीमा राखिएको कार्यालयको भनाइ छ। रासस

धनकुटा महोत्सवमा ठेलमठेल हुँदा ३० जना घाइते

धनकुटा, १५ माघ
शनिबार राति धनकुटा महोत्सवमा ठेलमठेल हुँदा ३० जना घाइते भएका छन्। ती मध्ये १८ जनालाई धरानस्थित बिपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा उपचारका लागि पठाइएको प्रहरी उपरीक्षक लक्ष्मीराज अधिकारीले जानकारी दिए। उनका अनुसार १२ जना धनकुटा अस्पतालमा सामान्य उपचारपछि घर फर्किएका छन्। प्रतिष्ठानमा उपचार हुन नसकी दुई बच्चालाई गोल्डेन अस्पताल विराटनगरमा उपचारका लागि पठाइएको उद्योग वाणिज्य सङ्घ धनकुटाका अध्यक्ष विजय सन्तोषी राईले जानकारी दिए। विराटनगर पठाइएका बच्चा र प्रतिष्ठानमा उपचारत छ जना बालबालिकासहित सबैको स्वास्थ्य सुधारउन्मुख

रहेको उहाँले बताउनुभयो। घाइते हुनेमा धनकुटा नगरपालिका -५ बस्ने ३१ वर्षीया विष्णु राई र उनकी छ वर्षीया छोरा आबिहाङ लिम्बू, ३० वर्षीया बिनिता लिम्बू, वर्ष १३ का सविन लिम्बू, वर्ष ११ का सुनिल लिम्बू, १२ वर्षीया श्रेया कटुवाल, धनपा-७ का प्रकट श्रेष्ठ, ३६ वर्षीया हिरा राणा, ३० वर्षकी आयुषा राई, वर्ष ५० का प्रकाश प्रधान र धनपा ४ का १२ वर्षीया प्रवेश राई रहेका छन्। यसैगरी अन्दाजी ४५ वर्षकी गोमा कार्की, २३ की अनिषा राई, वर्ष ४२ का नारायण राई, वर्ष ३४ की बुद्धिमाया लिम्बू, वर्ष १८ का सविन पौडेल, वर्ष ४२ का सन्दिप शाह, नाम नखुलेको करिब तीन/चार वर्षका एक बालक रहेका छन्। सुरक्षाका कारण देखाउँदै

महोत्सव स्थगन गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालयले सर्वपक्षीय बैठकको तयारी गरिरहेको निमित्त प्रमुख जिल्ला अधिकारी ममता अधिकारीले जानकारी दिए। आयोजक संस्था उद्योग वाणिज्य सङ्घका अध्यक्ष राईले सबैसँग छलफल गरेर विधिवत् रूपमा महोत्सवको स्थगन गरिने जानकारी दिए। गायक प्रमोद खरेलको प्रस्तुतिसँगै 'हाउजी बिन्नो' खेलका कारण अत्याधिक भीड भएको महोत्सवको मुलगेटबाट मान्छे एकैचोटी प्रवेश गर्ने क्रममा उक्त घटना भएको प्रहरीले जानकारी दिएको छ। यही माघ ६ गतेदेखि जारी प्रादेशिक औद्योगिक व्यापार तथा कृषि मेला एवं एभोकाडो धनकुटा महोत्सव थप दुई दिन थप्ने कार्यक्रम रहेको थियो। रासस

कोशी एक्सपोमा अल्लोको कपडादेखि स्वादिलो अचारसम्म

विराटनगर, १५ माघ
विराटनगरमा आयोजना हुने सीएनआई एक्सपोमा धेरै तथ्या सााना उद्यमीका उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्न अल्लोको कपडादेखि विभिन्न स्वादका अचारका 'स्टल' रहने भएका छन्। एक्सपो यही माघ १९ गतेदेखि २८ गतेसम्म चल्ने र सो एक्सपोको साभेदार संस्था नेपाल धरेलु तथा साना उद्योग महासङ्घ मोरङको समन्वयमा लघु, धरेलु, साना र कृषि उद्यमीका लागि मात्रै ७२ स्टल रहने जनाइएको छ। ताप्लेजुडको राडी, तेङ्गथुमको ढाका, भोजपुरको खुकुरी, विभिन्न जिल्लामा निर्मित हस्तकलाका सामान, धरेलु सामग्रीबाट निर्मित जुत्ताचप्पल, ढाकाका कपडा, विभिन्न जातका फलफूल र अचारका स्टल रहने छन्। हिमाली जिल्लाका जडिबुटी औषधि, छुपी, मह, चिज, अकबरे खोर्सानी लगायतका आर्गानिक कृषि उत्पादन पनि एक्सपोमा राखिने नेपाल धरेलु तथा साना उद्योग महासङ्घ मोरङका अध्यक्ष चेतन निरौलाले बताए। विशेष गरी महिला संलग्न भएर सुरु गरिएका लघु तथा धरेलु उद्योग, कृषिजन्य वस्तुका विशेष उत्पादनलाई एक्सपोका माध्यमबाट बजारसम्म पुऱ्याउने र उहाँहरूलाई पनि खुल्ला बजारमा पहुँच स्थापित गर्ने उद्देश्यका साथ स्टलका लागि समन्वय गरिएको अध्यक्ष निरौलाले जानकारी दिए। यो एक्सपोमा हामी पनि साभेदारका रूपमा रहेका छौं, त्यही भएर अनेकौं प्रकारका लघु तथा धरेलु, कृषि उद्यमको प्रवर्द्धनका लागि हामीले एक्सपोमा विशेष स्थान पाएका छौं उनले भने, हरेक उद्यमीलाई दूला उद्योगी सरह आफ्ना उत्पादनको प्रदर्शनी

र बिक्री वितरण गर्ने अवसर मिलेको छ, यो हाम्रो लागि निकै दूलो उपलब्धि ठानेका छौं। नेपाल धरेलु तथा साना उद्योग महासङ्घ मोरङले एक्सपोको सहयोगी संस्थाका रूपमा रहेर आफ्नो क्षेत्रको व्यापार व्यवसायको प्रवर्द्धनमा सक्रिय भूमिका निर्वाह गरेको छ। महासङ्घकै कारण जुटबाट बनेका र अरु धेरै हस्तकलाका सामग्रीलाई दूला व्यवसायीले जस्तै प्रदर्शन गरेर उपभोक्तासमक्ष पुऱ्याउन लागेको महासङ्घकी महिला उपसमितिकी अध्यक्ष सुनिता छाराहाङले बताए। आफ्नै लघु उद्योगबाट उत्पादित भएको क्लिनिङ साबुन, फिनेल लगायतका सामग्री एक्सपोमा राख्न पाएको उद्यमी रेखा चौधरीले सुनाए। त्यसैगरी अगबत्ती, मसलालगायत वस्तुको उत्पादन गर्दै क्रमशः उत्पादन वृद्धि गर्दै लगे पनि बजार निर्माणमा सीप र ज्ञान नभएका कारण पछि परेको अनुभव भइरहेको बेलामा एक्सपोमा स्टल पाएर आफ्नो उत्पादन प्रदर्शन र बिक्री वितरण गर्ने अवसर हुन लागेकोमा महिला उद्यमी सोमी चौलागाईंले व्यक्त गरे। सीएनआई कोसी एक्सपो २०७९ मा चार सय बढी स्टलहरू रहने एक्सपोकी सह-संयोजक गिरिजा सारङाले बताए। उनले महिलालाई स्टल राख्नका लागि विशेष रूपमा प्रोत्साहन गरिएको पनि जानकारी दिए। विराटनगर-२ शङ्खपुरमा एक्सपोको तयारी तीव्र पारिएको छ। एक्सपोमा स्टल बुक गरेका उद्यमी र उद्योगी व्यवसायीका लागि आइतबारसम्म सुविधा सम्पन्न डोम हस्तांतरण गरिने जनाइएको छ। रासस

जाडोमा अपनाउनुपर्ने सावधानीहरू

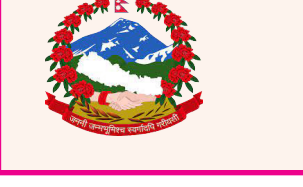
- केही समय यता बढ्दो चिसो शीतलहरले गर्दा जनजीवन प्रभावित पारेको छ। त्यसैले चिसोबाट बच्न यी उपायहरू अपनाऔं।
- शरीरको सबै भाग ढाक्ने गरी बाक्लो तथा न्यानो लुगा लगाऔं।
 - बालबालिका, बृद्धबृद्धा, गर्भवती महिला तथा दर्द्य रोगीहरूलाई चिसोबाट बचाऔं।
 - आमाको दुध खाने बच्चाहरूलाई नियमित रूपमा स्तनपान गराऔं।
 - तातो तथा पोषिलो भोल पदार्थहरू प्रशस्त मात्रामा सेवन गरौं, धुम्रपान तथा मधपान नगरौं।
 - स्वास्थ्य सम्बन्धी कुनै समस्या जस्तै ज्वरो आएमा, भाडा पखाला लागेमा, दम बढेमा, खोकी लागेमा घ्यार-घ्यार भएमा, श्वास फेर्न कठिनाई भएमा तुरुन्त स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरौं।
 - सुत्ने कोठामा आगो, हिटर, मकल, कोइला ब्रिकेट आदि बाली भयाल ढोका बन्द गरेर कहिल्यै नसुतौं।
 - आगो बालेको ठाउँमा बच्चाहरूलाई एकलै नछाडौं।

मिथिला नगरपालिका
धनुषा, मधेश प्रदेश

जाडोमा अपनाउनुपर्ने सावधानीहरू

- केही समय यता बढ्दो चिसो शीतलहरले गर्दा जनजीवन प्रभावित पारेको छ। त्यसैले चिसोबाट बच्न यी उपायहरू अपनाऔं।
- शरीरको सबै भाग ढाक्ने गरी बाक्लो तथा न्यानो लुगा लगाऔं।
 - बालबालिका, बृद्धबृद्धा, गर्भवती महिला तथा दर्द्य रोगीहरूलाई चिसोबाट बचाऔं।
 - आमाको दुध खाने बच्चाहरूलाई नियमित रूपमा स्तनपान गराऔं।
 - तातो तथा पोषिलो भोल पदार्थहरू प्रशस्त मात्रामा सेवन गरौं, धुम्रपान तथा मधपान नगरौं।
 - स्वास्थ्य सम्बन्धी कुनै समस्या जस्तै ज्वरो आएमा, भाडा पखाला लागेमा, दम बढेमा, खोकी लागेमा घ्यार-घ्यार भएमा, श्वास फेर्न कठिनाई भएमा तुरुन्त स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरौं।
 - सुत्ने कोठामा आगो, हिटर, मकल, कोइला ब्रिकेट आदि बाली भयाल ढोका बन्द गरेर कहिल्यै नसुतौं।
 - आगो बालेको ठाउँमा बच्चाहरूलाई एकलै नछाडौं।

कमला नगरपालिका
धनुषा, मधेश प्रदेश

६ | मधेशदृष्टि

मदिरा र लागुपदार्थ विरुद्धको अभियान हरिपूर्वा नगरपालिकाको कामकाज ठप्प

महोत्तरी, १५ माघ
भारतसँग सीमा जोडिएको महोत्तरीको मनराशिसवा नगरपालिकाले थालेको मदिराजन्य र लागुऔषध नियन्त्रणको अभियान प्रभावकारी बन्दै गएको छ । नगरपालिकाले थालेको अभियानबारे सबैतर्फबाट सकारात्मक चासो बढ्दै गएपछि यसको कार्यान्वयन प्रभावकारी बनेको हो। केही दिन पहिलेमात्र नगर कार्यपालिकाको कार्यालय मनराशिसवाले भारतसँग सीमा जोडिएका नगरका छ वडामा मदिरा बनाउने, भण्डारण गर्ने, बेचबिखन गर्ने र सार्वजनिकरूपमा खुला प्रयोग गर्न नपाइने गरी रोक लगाएको छ । यसरी मदिरा पूर्ण रोक लगाइएका वडामा भारतसँग सीमा जोडिएका वडा नं २, ३, ५, ८, ९ र १० छन् । गत पुसमै थालिएको लागुपदार्थ विरुद्धको अभियान र यही माघ १ गते सुरु गरिएको मदिराजन्य नियन्त्रण अभियान प्रभावकारी बन्दै गएको नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको ठम्याइ छ। मनराशिसवामा जम्मा १० वडा छन्। यीमध्ये छ वडामा मदिरा पूर्ण बन्देज गरिएको र बाँकी चार वडा (१, ४, ६ र ७) मा पनि मदिरा बिक्रीवितरण

देवशिलाको जानकारी

निर्णयअनुसार १८ र १६ मेट्रिक टन तौलका, ७ फिट लम्बाइ, ५ फिट चौडाइ र ३ दशमलव ५ फिट मोटाइका दुईवटा शिलाको पहिचान र क्षमापूजा भएपछि बिहीबार श्रीपञ्चमीको शुभसाइतमा शिला जनकपुरधाम हुँदै सोमबार अयोध्या पठाइने छ। शिला संकलन तथा पठाउने कार्यमा सक्रिय रहेका जानकी मन्दिरका महन्थ दासले ढुंगाबाट कुदिएर निर्माण गरिने भगवान रामको बालस्वरुप राम मन्दिरको गर्भगृहमा रहने जानकारी दिए ।

राममन्दिरमा ४ सय वटा कलात्मक पिल्लर राखिएको छ । हरेक खम्बामा १६ वटा देवीदेउताका मूर्ति कुदिनेछ । मन्दिरमा ६ हजार ४ सय देवी देउताका कलात्मक मूर्तिहरु कुदिनेछ । भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले स्न् २०२० अगस्त ५ मा मन्दिर निर्माणका लागि भूमि पूजन गरेका थिए । सो भूमि पूजनपछि मन्दिर निर्माणका कार्य प्रारम्भ भएको थियो ।

सन् २०१९ मा भारतको सर्वोच्च अदालतले मन्दिर निर्माणका लागि स्वीकृति प्रदान गरेको थियो । सो जग्गा राममन्दिर निर्माण प्राप्तिका लागि १३५ वर्ष लामो कानूनी लडाइ लडिएको थियो ।

अयोध्यासँगको जनकपुरधामको धार्मिक र ऐतिहासिक सम्बन्ध रहेकाले कालीगण्डकीको शिला अयोध्या लगेर भगवान श्रीरामको मूर्ति बनाउँदा कालीगण्डकीको महत्व अझै बढ्ने अयोध्याबाट आएका राम मन्दिर निर्माण समितिका सचिव पंकजले बताए । म्यादीकी बेनी नगरपालिकाले गण्डकी प्रदेश सरकारलाई हस्तान्तरण गरेको सो शिला गण्डकी प्रदेश सरकारले मधेश प्रदेश सरकारलाई जनकपुरधाम ल्याएर हस्तान्तरण गरेको हो । जनकपुरधामबाट प्रदेश सरकारले भारतलाई हस्तान्तरण गरेपछि सोमबार अयोध्या पठाइने बताइएको छ । शालिग्राम शिला पाइने विश्वकै एकमात्र नदी कालीगण्डकीबाट बुधबार निकालेर गलेश्वरधाम परिसरमा लीएको सो शिला बिहीबार मन्दिरमा रूपाभिषेकसहित विशेष पूजाआजा गरी जनकपुरधामस्थित जानकारी मन्दिरमा ल्याएको हो ।

कालीगण्डकी नदीबाट ल्याइएको दुई विशाल ‘देवशिला’ लाई जानकी मन्दिरमा आज भव्यतापूर्वक विशेष पूजा गरिँदै छ। सो शिलाबाट भारतको अयोध्यामा निर्माणधीन श्रीरामजन्मभूमि मन्दिरमा भगवान रामको मुख्य मूर्ति बनाइनेछ । म्याग्दीको बेनी नगरपालिका-६ टूलोपहिरोस्थित कालीगण्डकी किनारको शिला क्रैनमार्फत निकाली गाडीमा राखेर गलेश्वर लीएको थियो ।

बेनी नगरपालिकाका प्रमुख सुरत केसीले जानकी मन्दिरका महन्थ रामतपश्वरे दास वैष्णवलाई हस्तान्तरण गरेपछि बाजागाजा र न्यालीसहित सो शिला जनकपुरधाम ल्याइएको हो ।

देवशिला अयोध्या लन योजना यसरी बन्थो

नेपाली कांग्रेसका नेता एवं प्रतिनिधिसभा सदस्य विमलेन्द्र निधिको पहलमा अयोध्याको राम मन्दिरमा भगवान श्रीरामको बालस्वरुप प्रतिमाका लागि नेपालको काली गण्डकीबाट शिला पठाउन लागिएको हो । गत साउन महिनामा नेता निधिले भारत भ्रमणमा रहेको क्रममा अयोध्या राम मन्दिर निर्माण समितिका अध्यक्ष नृपेन्द्र मिश्र, श्रीराम जन्मभूमि तीर्थ क्षेत्रका महामन्त्री चम्पत राय र भारतको सतारुद बाल भारतीय जनता पार्टीका विदेश विभाग प्रमुख विजय चौध्राइवलेसँग भेट गरे । भेटमा नेता निधिले अयोध्यामा निर्माणधीन श्रीराम जन्मभूमि मन्दिरमा राख्ने धातुको धनुष नेपालमै निर्माण गर्ने र रामको प्रतिमा बनाउन आवश्यक देवशिला कालीगण्डकीबाट ल्याउने प्रस्ताव राखेका थिए । जानकी मन्दिरका तर्फबाट धनुष राख्ने र रामको प्रतिमा नेपालको कालीगण्डकी क्षेत्रको शिलाबाट बनाउने निधिको प्रस्तावमा भारतीय पक्ष सहमत भएको थियो ।

त्यसपछि नेपाल फर्किएका निधिले सरकारलाई भारतीय पक्ष नेपालका दुवै प्रस्तावमा सहमति भएको जानकारी दिए । पुस ३ गते बसेको पूर्वप्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको मन्त्रपरिषद्को बैठकले रामको प्रतिमा निर्माणका लागि प्रयोग गरिने शालिग्राम शिलाको खोजी गर्ने निर्णय गरेको थियो । यसको खोजी म्याग्दी र कालीगण्डककी नदीको देर्नाभनाबाट सुरु गरिएको थियो । तत्कालीन समयमा शिलाको खोजीका लागि पहल गरेका निधिसहितको टोली नै शिला उत्खनन स्थलमा आएको थियो । गण्डकी प्रदेशको ‘ लाइफलाइन’ कालीगण्डकी करिडोरअन्तर्गत उत्तर-दक्षिण जोड्ने बेनी-गलेश्वर सडकखण्डअन्तर्गत म्याग्दीको बेनी नगरपालिका वडा नम्बर-६ टूलो पहिरोनजकै कालीगण्डकी नदीको तीरमा १८ टक्को क्वार्जराइट र १० टनको क्यालसाइट नामका शिला पहिचान गरिएपछि विधिपूर्वक उत्खननको तयारी गरियो ।

कालीगण्डकी नदीमा कालो र सेतो शिला प्रशस्त पाइए पनि शिला निकाल्न सम्भव नभएपछि सहज स्थानमा प्राविधिक तथा धार्मिक टोली केन्द्रित भएको थियो । उत्खनन गर्दा हुनसक्ने क्षतिबारे समेत टोलीलाई सचेत बनाइएको र निकालिन लागेको शिलाले नदी आसपासमा कुनै क्षतिको सम्भावना नभएकाले एस्काभेटरले खन्ने र क्रैनले उत्खनन गर्ने सहमति भएको थियो ।

●●●●

सेवन पूर्ण बन्देज हुँदा उताका मानिस मदिरा सेवनकै लागि वारि (नेपालतर्फ) आउने, होहल्ला गर्ने र कैयौँ अपराधिक घटनासमेत बढ्दै गएपछि सीमा क्षेत्रमा मदिरा पूर्ण बन्देज गरिएको नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले जनाएको छ । नगरसभा सम्पन्न भएसँगै माघ १ गतेदेखि नै लागू गरिएको यो व्यवस्थाले सीमा क्षेत्रमा दिनहुँ हुने होहल्ला निकै कम भएको सीमा क्षेत्रका नेपाली सर्वसाधारणले बताएका छन् । नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले जारी गरेको सूचनाबारे प्रभावकारी अनुगमन र कारवाहीको कुराले पछिल्ला दुई साताभित्र नै सकारात्मक प्रभाव देखिएको दशगजासँगै जोडिएको इटहर्वाकट्टी बस्तीका ललनकुमार सिंहले बताए । दशगजावारि ब्येल्टी खुलेका मदिरा पसलमा दिनहुँजसो होहल्ला र मारपिटका घटनासमेत बाक्लैँदै गएपछि नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले यसको कडाइका साथ नियमन थालेको हो । नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले यसअधि नै लागुपदार्थ दुर्व्यसनविरुद्ध चारवर्षे अभियान सुरु गरिसकेको छ । लागुपदार्थको ओसारपसार भारतीय बजारबाट सीमाक्षेत्र हुँदै भित्र पस्ने र नेपाली युवा यसको दुर्व्यसनमा फस्दै गएका अवस्था रोकथाम गर्न अभियान थालिएको नगरप्रमुख मोहन पाण्डेले बताए । यी दुवै अभियान प्रभावकारी बन्दै गएका पाण्डेको भनाइ छ । नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले थालेको लागुऔषध रोकथाम तथा नियन्त्रण अभियानमा हाल पाँच प्रकारका क्रियाकलाप समेटिएका नगरप्रमुख पाण्डेले स्पष्ट पारे । गत पुसमै थालिएको यो

भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्न अख्तियार सक्रिय : अधिकारी

मधेशदृष्टि
सिरहा, १५ माघ । भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन कायम गर्न अख्तियार सक्रिय रहेको अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग बर्दibasका प्रमुख गोपालकुमार अधिकारीले बताएका छन् । सिरहाको धनगडीमाई नगरपालिकाको प्रशासनिक भवनमा आयोजित कार्यक्रममा उनले यस्तो बताए । तीनै तहको सरकारले पठाएको बजेट सदुपयोग नहुँदा आमजनतामा बढिरहेको निराशालाई अन्त्य गर्न अख्तियार सक्रिय रहेको भन्दै प्रमुख अधिकारीले सचेत नागरिकहरूले विकासका लागि आएको बजेट वितरणको प्रक्रिया र समयमा विकासका आयोजनाहरू सम्पन्नमा

शहीद दुर्गाभन्द भ्नाको

रु.२ लाख ५० हजार र श्रीमति काशीदेवी भ्नाको विकास अनुदानबाट रु.१ लाख ५० हजार गरी कूल रु.६ लाख ८५ हजार २१ संकलन गरिएको थियो । त्यसमध्ये प्रतिमामाको लागि एडभान्स स्वरुप रु. २ लाख ५० हजार सहित विभिन्न कार्यमा रु.३ लाख ३२ हजार ३६० भइसकेको छ भने ३ लाख ५२ हजार ६६१ रपैया हालको सिटिजन बैंकमा जम्मा रहेको आयोजक समितिले जनाएको छ ।

को हुन् शहीद दुर्गानन्द भ्ना ?
महान विभूतिहरु मध्येका एक अमर शहीद दुर्गानन्द थिए । जो आफ्नी वृद्धा आमा र नवविवाहिता धर्मपत्नीलाई छोडेर सदा सर्वदाका लागि कहिले नफर्किने गरी विदा भएका थिए । १९९७ साल माघ १० देखि १५ सम्ममा शुक्रराज, धर्मभक्त, गंगालाल र दशरथ चन्दलाई मृत्युदण्ड दिइएको १५ महिनापछि १९९९ सालमा जनकपुरमामदेखि १४ किलोमिटर दक्षिण तत्कालिन महोत्तरी जिल्लाअन्तर्गत नेपाल भारत सीमानाको जट्टही गाउँमा वैशाख १४ गते दुर्गानन्द भ्नाको जन्म भएको थियो । जट्टहीका देवनारायण भ्ना र श्रीमती सुकुमारी देवी भ्नाको एक मात्र सुपुत्र दुर्गानन्द भ्ना बाल्यकालमै रहँदा उनको पिताको निधन भएकोले उनको शिक्षा-दीक्षा माता सुकुमारी देवीको रेखदेखमा भयो । २०१८ माघ ९ गतेको दिन राजा महेन्द्र विराटनगरबाट विशेष विमानद्वारा जनकपुर विमानघाटमा पुगे कार्यक्रम थियो । विमानस्थलमा राजा ओर्लनु पूर्व नै अरविन्द कुमार ठाकुर बमको साथ पक्राउ परेकाले यात्रा ५ घण्टा रोकिएको थियो र कडा सुरक्षा व्यवस्थापछि राजा महेन्द्र जानकी मन्दिर

सर्लाही, १५ माघ
कर्मचारी र जनप्रतिनिधिबीच विवाद भएपछि सर्लाहीको हरिपूर्वा नगरपालिका अनिश्चितकालका लागि बन्द भएको छ । बिहीबार जनप्रतिनिधि र कर्मचारीबीच सामान्य विषयमा विवाद भएको र त्यस लगत्तैदेखि अनिश्चितकालका लागि नगरपालिकाको सम्पूर्ण कामकाज ठप्प भएको हो । केही वडाध्यक्षहरूले बिहीबार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्तकुमार न्यौपानेलाई गालीगलौजसहित दुर्व्यवहार गरेको भन्दै कर्मचारीले नगरपालिकाको सम्पूर्ण कामकाज अनिश्चितकालका लागि बन्द गरेको हरिपूर्वा नगरपालिकाका प्रमुख विनोदकुमार साहले बताउनुभयो । उनका अनुसार केही वडाध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत न्यौपानेबीच दोषी वडाध्यक्षमाथि विवाद भएको थियो ।

बालिका मृत फेला परिन्

मधेशदृष्टि
जनकपुरधाम, १५ माघ । महोत्तरीको लोहारपट्टी नगरपालिका- ५ डठौरा गाउँबाट शनिबारदेखि हराइरहेकी एक बालिका पोखरीमा मृत फेला परेकी छिन् । जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक सन्तोषकुमार पोखरेलका अनुसार स्थानीय अरुण दासकी छोरी चार वर्षीया अंशुकुमारी आइतवार बिहान १० बजे आफ्नै घर पछाडि

सूचनाको हक निष्कृय पार्ने

वर्गीकरण विवरणको बुँदा नं ७९, ८० र ८१ ले परीक्षा प्रणालीमा व्यापक सुधार भएको पारदर्शिताको संस्कृतिलाई पूर्णतः अन्त्य गर्ने नियत राखेको देखिन्छ । यतिसम्म की बुँदा नं ८१ मा पाठ्यक्रम तयारी र पाठ्यपुस्तक लेखनको विषयसमेत गोप्य रहने निर्णय गरिएको छ । यस्तै बुँदा नं ८६ मा भन सुशासनको लागि टूलै आघात पुनेगरि, ‘सार्वजनिक पदमा नियुक्त पदाधिकारीको सम्पत्ति विवरण’ गोप्य रहने निर्णय गरिएको छ भने बुँदा नं ८७ मा कुनै आयोगजनको अध्यक्षन प्रतिवेदनसमेत गोप्य राख्ने निर्णयसहितको निर्देशिका बनाइएको छ । यो वर्गीकरणको निर्णय संविधान, ऐन र विगतमा सवीच्च अदालतबाट दुई पटक यसै विषयमा गरिएको फैसलाको विपरित रहेको कुरा सूचनाको हकका अभियन्ता दाहालले बताउनुभएको छ । उहाँ यस्तो अस्वैधार्मिक र अलोकतान्त्रिक वर्गीकरणको निर्णय र सो सम्बन्धी निर्देशिकालाई तत्काल राष्ट्रिय सूचना आयोगले पुनरावलोकन गरी बदर गर्नुपर्ने बताउनुहुन्छ । यदि आयोगले यस्तो गलत निर्णय सच्याउन हिम्मत नगर्ने हो र यस्तो निर्णय बदर गर्न सरकारले राजनीतिक कदम नचाल्ने हो भने यसका विरुद्ध नागरिकहरू तत्काल

जाडोमा अपनाउनुपर्ने सावधानीहरू

केही समय यता बढ्दो चिसो शीतलहरले गर्दा जनजीवन प्रभावित पारेको छ । त्यसैले चिसोबाट बच्न यी उपायहरू अपनाऔं ।

- शरीरको सबै भाग ढाक्ने गरी बाक्लो तथा न्यानो लुगा लगाऔं ।
- बालबालिका, बृद्धबृद्धा, गर्भवती महिला तथा दर्ध रोगीहरूलाई चिसोबाट बचाऔं ।
- आमाको दुध खाने बच्चाहरूलाई नियमित रुपमा स्तनपान गराऔं ।
- तातो तथा पोषिलो भोल पदार्थहरु प्रशस्त मात्रामा सेवन गरौं, धुम्रपान तथा मधपान नगरौं ।
- स्वास्थ्य सम्बन्धी कुनै समस्या जस्तै ज्वरो आएमा, भन्डा पखाला लागेमा, दम बढेमा, खोकी लागेमा घ्यार-घ्यार भएमा, श्वास फेर्न कठिनाई भएमा तुरुन्त स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरौं ।
- सुत्ने कोठामा आगो, हिटर, मकल, कोइला ब्रिकेट आदि बाली भयाल ढोका बन्द गरेर कहिल्यै नसुतौं ।
- आगो बालेको ठाउँमा बच्चाहरूलाई एकलै नछाडौं ।

सबैला नगरपालिका धनुषा, मधेश प्रदेश

●●●●

अधिकृत न्यौपानेले बताए । नगरप्रमुख साह अल्पमतमा रहँदा अहिलेका जनप्रतिनिधिको कार्यकाल पनि यसरी विवाद गरेर बित्ने सङ्केत देखिएको भन्दै हरि पुर्वाका स्थानीयवासीले चिन्ता व्यक्त गरेका छन् । जनप्रतिनिधि मिल्न नसक्दा हरिपूर्वामा विकासले गति लिन नसकेको छैन । जनप्रतिनिधिबीचको विवादका कारण कर्मचारीले यसरी बर्सेनि दुर्व्यवहार सहिरहनुपरेको अर्का कर्माचारी सुनिलकुमार रायले बताए । यता प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत न्यौपाने र नगरप्रमुख साह मिलेर आर्थिक चलखेल गरी आफ्ना मान्छेमात्रै छनोट गराएका कारण आफूहरूले त्यसको विरोध गरेको हरिपूर्वा नगरपालिका वडा नं ३ का वडाध्यक्ष प्रमोद यादवले बताए । उनले आफूहरूले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत संहमति हुन नसक्दा कर्मचारी चेपुवामा परेका प्रमुख प्रशासकीय

मुख्यन्यायधिवक्ताले गरे शपथ ग्रहण

मधेशदृष्टि
जनकपुरधाम, १५ माघ । मधेश प्रदेशको मुख्य न्यायाधिवक्ता पदमा अधिवक्ता वीरेन्द्र ठाकुर नियुक्त भएका छन् । प्रदेश सरकारको सिफारिसमा उनलाई आइतवार प्रदेश प्रमुख हरिशंकर मिश्रले संविधानको धारा १६० बमोजिम ठाकुरलाई मुख्य न्यायाधिवक्ता नियुक्त गरिँदुं । ठाकुरले आइतवार नै पद तथा गोपनीयताको शपथ

समेत लिएको प्रदेश प्रमुखको कार्यालयका निमित्त कार्यालय प्रमुख शत्रुघन यादवले जानकारी दिए । सिरहा निवासी मुख्य न्यायाधिवक्ता ठाकुरलाई उच्च अदालत जनकपुरका कामु मुख्य न्यायाधिश गुरुराज ढुंगेलले शपथ खुवाएका हुन् ।

प्रदेश सरकारको कानुनी सल्लाहकार मानिने मुख्य न्यायाधिवक्ताको वरियता उच्च अदालतको न्यायाधीश सरह हुन्छ ।

●●●●

वैदेशिक व्यापार, लगानी वृद्धि गर्ने चीनको योजना

बेइजिङ, १५ माघ । चीनले वैदेशिक व्यापार र लगानी वृद्धि एवं उपभोगमा तिब्रता ल्याउने योजना अघि सारेको छ । चिनियाँ प्रधानमन्त्री लि केकाङको अध्यक्षतामा सम्पन्न राज्य परिषद बैठकले आर्थिक सुधार र व्यापार विस्तारका लागि यस्तो निर्णय गरेको हो ।

बैठकले केन्द्रीय आर्थिक सम्मेलनले हालै अनुमोदन गरेको आर्थिक सुधार सम्बन्धी निर्णयहरूको कार्यान्वयन गर्ने प्रस्तावलाई पनि अघि बढाएको छ । आर्थिक वृद्धि, रोजगारी र उपभोग वस्तुको मूल्यमा स्थिरता सुनिश्चित गर्नेतर्फ बैठकले ध्यान केन्द्रित गरेको छ ।

अर्थतन्त्रलाई स्थायित्व प्रदान गर्नका लागि अघि बढाइएका नीतिगत प्याकेजको प्रभावकारी कार्यान्वयनलाई सुनिश्चित गर्न ठोस कदम अगाडि बढाइने छ । मुख्य परियोजना र वित्तीय नीतिको अग्रसरताका उपकरणहरूलाई अद्यावधिक गरी बढी भौतिक प्रगति गर्नेतर्फ अगाडि बढ्नेतर्फ बैठकले ध्यान दिएको छ ।

साना कर्दाताका उपलब्ध गराइएको श्याट र सहूलियतपूर्ण ऋणको राहतलाई साना व्यवसायका लागि थप प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइने छ । सार्वजनिक क्षेत्रलाई

थप संगठित र विकास गर्नुपर्नेमा पूर्ण रूपमा प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै बैठकले गैर सार्वजनिक क्षेत्रको विकासलाई सहयोग र नीतिगत मार्गदर्शन गर्न प्रोत्साहित गरिने जनाएको छ । विश्वस्तरीय बजार मुखी व्यावसायिक वातावरण निर्माण गर्न निजी व्यवसायको कानुनी अधिकार र चासोलाई संरक्षण गरिने बैठकमा सहमत भएको छ ।

बैठकले स्प्रिङ चाड पछिको अवस्थामा व्यवसाय र उत्पादन क्षेत्रलाई थप व्यवस्थित रूपमा खुला गर्न सहजीकरण आवश्यक रहेकामा जोड दिएको छ । साथै आप्रवासी कामदारलाई उनीहरूका पूर्ववत काममा फर्कन र नयाँ रोजगारी खोज्ने गरी सहजीकरण गर्नुपर्ने कुरामा बैठकले ध्यान दिएको उल्लेख छ । चिनियाँ अर्थतन्त्रको आधारस्तम्भका रूपमा रहेको दैनिक उपभोग्य वस्तुको खपत बढाउन बैठकले जोड दिएको छ । वस्तुको मागका सन्दर्भमा वैदेशिक व्यापार र लगानी बढाउनेतर्फ ध्यान दिन राज्यका सबै निकाय अग्रसर हुनुपर्ने निर्णय पनि बैठकले गरेको छ ।

उपभोग्य वस्तुको मागलाई तिब्रता दिने सन्दर्भमा सेवामुलक व्यवसाय तथा स्वरोजगारमा आबद्ध व्यक्तिलाई मद्दत गर्नेगरी नीतिहरू अघि बढाइने छ । बैठकले कार र अन्य मूल्यवान सामानको

दरलाई सकेसम्म स्थिर र सन्तुलित राखिने छ । व्यवसायीहरूलाई बजारका अवसरहरूको खोजी गर्न सरकारले थप राहत र सुविधा उपलब्ध गराउने छ । सीमापार ई-कमर्सको विकासलाई थप प्रबर्द्धन गरिने छ । वैदेशिक व्यापारको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता बढाउन प्रोत्साहित गरिने छ । आवश्यकता अनुसार आयातलाई विस्तार गरिने छ । वैदेशिक लगानी आकर्षित गर्न सक्रियतापूर्वक प्रयत्न गरिने छ । व्यवसाय र लगानीमा आकर्षक गर्नेगरी स्थानीय सरकारहरूलाई मद्दत गरिने छ । स्वतन्त्र व्यापार क्षेत्र र अन्य प्लेटफर्मको प्रयोगमा सहूलियत दिइने छ । वैदेशिक लगानीमा सञ्चालित व्यवसायको सेवामा सुधार ल्याउन दिगो प्रयत्न गरिने छ । बैठकले फेब्रुअरी महिनाको प्रारम्भमै विस्तृत योजना तयार गर्न सरकारका सम्बन्ध निकायहरूलाई आग्रह गरेको छ । (सिन्ट्वा/रासस)

राजर्षि जनक कप फुटबल प्रतियोगिताको आयोजना हुने

धनश्याम बलम्पाकी सर्लाही, १५ माघ । पर्यटन प्रवर्द्धन तथा संस्कृति सम्बर्द्धनको मूल नारा सहित सर्लाहीको बागमतीमा आयोजित छैठी राजर्षि जनक कप फुटबल प्रतियोगिता माघको अन्तिम साताबाट हुने भएको छ ।

मधेश प्रदेशकै ठूलो धनराशीको राजर्षि जनक कप फुटबल प्रतियोगिता बागमती नगरपालिका- ११ कर्मैया स्थित स्वर्गीय संतोष स्मृति खेल मैदानमा यहि माघ २५ गतेबाट प्रतियोगिता सुरु हुने आइतवार पत्रकार सम्मेलन गरी जानकारी गराइएका हुन् ।

प्रतियोगितामा आयोजक बागमती युवा क्लब समेत गरी १२ वटा क्लबले सहभागिता जनाउने भएका छन् । जसमा एक विदेशी क्लब समेत रहेका क्लबका अध्यक्ष किस्मतराज मैनालीले जानकारी दिए । उनका अनुसार प्रतियोगितामा आयोजक बागमती युवा क्लबको एक वटा टिमसँगै यूनाइटेड किंगडम फुटबल क्लब दार्जिलिङ, संकटा क्लब काठमाण्डौ, नेपाल पुलिस क्लब काठमाण्डौ, एपिएफ काठमाण्डौ, जावलाखेल युवा क्लब काठमाण्डौ, चर्च ब्याङ्ग यूनाइटेड ललितपुर, दूरपश्चिम-११, धनगढी, मच्छिन्द्र फुटबल क्लब काठमाण्डौ, धरान युवा क्लब धरान, जन जागृति युवा क्लब सीमरा र

पिप्ले यूथ क्लब हेटौडाले सहभागिता जनाउँदै छन् । १८ लाख रूपैया बढी लागत अनुमान गरिएको प्रतियोगिता अन्तर्गत खेलको बिजेताले नगद १० लाख प्राप्त गर्नेछ, भने उपबिजेताले ५ लाख हात पार्नेछन । हरेक विधामा उत्कृष्ट खेलाडीलाई जनही २५ हजार रूपैया प्रदान गरिने आयोजक क्लबका अध्यक्ष मैनालीले जानकारी दिए । त्यस्तै प्रतियोगितामा उत्कृष्ट खेल खेल्ने सर्लाही बागमती निवासी एक खेलाडीलाई बागमती राईजीड अफाई ईथर प्लेयर्स घेषणा सहित एक थान मोटरसाईकल प्रदान गरिने समेत जानकारी दिएको छ । प्रतियोगिताका लागि बागमती नगरपालिका सहित स्थानीय तहहरू, विभिन्न गैरसरकारी संघ संस्था, उद्योगी व्यापारीसंग सहयोग संकलन गरिएको र विभिन्न व्यापारिक हाउसहरूको प्रायोजन रहने क्लबका महासचिव सागर मैनालीले जानकारी दिएका छन् । उनले पत्रकार सम्मेलनमा मधेश प्रदेशकै ठूलो धनराशीको प्रतियोगिता भए पनि अहिलेसम्म मधेश सरकारले प्रतियोगितालाई उपेक्षा गर्दै आइरहेको गुनासो गरे । प्रतियोगिता सुरक्षित रूपले सम्पन्न गर्नका लागि सम्पूर्ण पुर्वाधार तयार भइसकेको आयोजकले बताएका छन् ।

क्यालिफोर्नियामा हप्तामै दोस्रो गोलीकाण्ड, तीनको मृत्यु, चार घाइते

लस एञ्जलस, १५ माघ । अमेरिकाको क्यालिफोर्नियामा एक हप्तायता नै दोस्रो पटक गोली काण्ड भएको छ । शनिबार भएको यो पछिल्लो गोलीकाण्डमा परेर तीन जनाको ज्यान गएको छ भने अरु चार जना घाइते भएका छन् । लस एञ्जलसको छिमेकी बेभरली क्रस्ट क्षेत्रमा भएको शनिबार बिहानीपख सो गोलीकाण्ड भएको थियो । गोली प्रहारमा परेर मारिनेमा दुई जना पुरुष र एक महिला छन् । घाइतेलाई नजिकैको अस्पताल ल्याइएको छ ।

तीनजनाको ज्यान गएको थियो । त्यस्तै सडकमा हिँडीरहेका अरु चार जना घाइते भएका पनि सो टेलिभिजनले जनाएको छ । गोली प्रहार गर्ने व्यक्तिको खोजी प्रहरी गरेको बताइएको छ । लस एञ्जलसमा भएको एक हप्ता यताकै यो दोस्रो गोली प्रहार हो । छ दिन अघि एक रेष्टुरेन्टमा भएको गोली प्रहार गरेको बताइएको छ । त्यसपछि गत सोमबार मात्र पनि अर्को प्रहारमा परेर मानिसको ज्यान गएको थियो । (रासस/सिन्ट्वा)

सडक दुर्घटनामा नौ जनाको मृत्यु, बीस घाइते

तेहरान, १५ माघ । इरानमा दुई दिनमा भएका तीन ओटा सडक दुर्घटनामा परी नौको मृत्यु हुनुको साथै अन्य बीस घाइते भएका सरकारी अधिकारीहरूले जानकारी दिएका छन् ।

इरानको दक्षिणपूर्वी प्रान्त केरमानको एक इन्टरसिटी सडकमा शनिबार एकै स्थानमा धेरै ओटा सवारी साधन टोकिँदा दुई जनाको मृत्यु हुनुको साथै अन्य १२ जना घाइते भएका आईआरआईबी समाचार समिति जनाएको छ । शनिबार बिहान केरमान सहरबाट सिर्जान सहर जाने बाटोमा दुईवटा सेमी ट्रलर टुक र पाँचवटा सेडान कार एकआपसमा टोकिँदा दुर्घटना भएको आईआरआईबीले देशको आपतकालीन सेवाका उद्दृत गर्दै जनाएको छ ।

दुर्घटनाको कारण सडकको चिसो अवस्था रहेको भन्दै घाइतेमध्ये चार जनाको अवस्था गम्भीर रहेको प्रवक्ता खालेदीले बताएका छन् । शनिबार बिहान पनि उत्तरपूर्वी प्रान्त खोरासान रजावीमा सडकमा तीनवटा सवारीसाधनको ठक्करबाट तीन जनाको मृत्यु हुनुका साथै चारजना घाइते भएका आईआरआईबीले प्रान्तको रेड क्रिसेन्ट सोसाइटीका प्रमुख मोहसेन जाकोरियनलाई उद्दृत गर्दै जनाएको छ । टोकिँदा भएको सडक दुर्घटनामा चार जनाको मृत्यु भएको छ भने तीन जना घाइते भएका छन्, आईआरआईबीले प्रान्तीय रेड क्रिसेन्ट सोसाइटीका प्रमुख पायम जलालीलाई उद्दृत गर्दै जनाएको छ ।

आधिकारिक तथ्याङ्कले इरानमा वार्षिक २० हजार भन्दा बढी मानिसको ट्राफिक दुर्घटनामा मृत्यु हुने र २ लाख भन्दा बढी घाइते हुने गरेको देखाउँछ । झाइभिड अनुभवको अभाव र सडकको कमजोर मर्मतसम्भार मुख्य कारणहरू छन् । (रासस/सिन्ट्वा)

पाकिस्तानमा बस दुर्घटना चालीसको मृत्यु

क्वेटा, १५ माघ । पाकिस्तानको दक्षिणपश्चिममा पर्ने एक स्थानमा एउटा बस पुलबाट खसेर आगलागी हुँदा कम्तीमा ४० जनाको मृत्यु भएको एक सरकारी अधिकारीले आइतबार जानकारी दिएका छन् । मृतकहरू पहिचान बाहिर भएका बलुचिस्तान प्रान्तको लसबेला जिल्लाका एक वरिष्ठ अधिकारी हम्जा अन्जुमले दुर्घटनास्थलमा बताएका छन् ।

बस पुलको एउटा पिलरमा टोकिँदा दुर्घटना भएको यस बसमा ४८ जना यात्रु सवार रहेका र तीनजनालाई जीवितै उद्धार गरिएको जनाइएको छ ।

राजमार्गहरू ढिलो सुरक्षा उपायहरू र लापरवाह ड्राइभिङले पाकिस्तानमा डरलाग्दो सडक दुर्घटनाहरू हुने गरेको पाइन्छ । यात्रु बसहरूको क्षमता भन्दा यात्रु सवार रहेका र तीनजनालाई जीवितै उद्धार गरिएको जनाइएको छ । (रासस/एएफपी)

एनटिभी कप : नेपाल टेलिभिजनलाई उपाधि

काठमाडौँ, १५ माघ । 'एनटिभी कप-२०७९' फुटसल प्रतियोगिताको उपाधि नेपाल टेलिभिजनले जितेको छ । राष्ट्रिय समाचार समिति (रासस)लाई ७-० गोल अन्तरले हराउँदै नेपाल टेलिभिजनले उपाधि हात पारेको हो । राससले उपविजेतामै चित्त बुझायो ।

नेपाल टेलिभिजनको ३८औँ वार्षिकोत्सवका अवसरमा आइतवार शान्तिनगरस्थित फुटसल कोर्टमा भएको उक्त मैत्रीपूर्ण प्रतियोगितामा नेपाल टेलिभिजनका लागि वासुदेव अवाल र सुशील अधिकारीले दुई/दुई तथा महेश निरीला, दीप बस्नेत र प्रञ्जल शाक्यले एक/एक गोल गरे ।

चार सरकारी सञ्चारमाध्यमबीच भएको उक्त प्रतियोगितामा गोरखापत्रलाई हराउँदै रेडियो नेपाल तेस्रो भयो । रेडियो नेपालले गोरखापत्रलाई ५-० गोल अन्तरले पराजित गरेको हो । त्यसअघि भएका खेलमा राससले गोरखापत्रलाई ७-० गोलअन्तरले तथा नेपाल टेलिभिजनले रेडियो नेपाललाई ६-० गोलअन्तरले हराएको थियो । विजेता खेडालीलाई नेपाल टेलिभिजनको ३८औँ वार्षिकोत्सव समारोहमा शिल्ड, मेडल र प्रमाणपत्र प्रदान गरिने नेपाल टेलिभिजन कर्मचारी युनियनका नेता विश्वेश्वर पौडेलले जानकारी दिए । नेपाल टेलिभिजनको वार्षिकोत्सव यहि माघ १७ गते मनाइँदै छ । रासस

जाडोमा अपनाउनुपर्ने सावधानीहरू

- केही समय यता बढ्दो चिसो शीतलहरले गर्दा जनजीवन प्रभावित पारेको छ । त्यसैले चिसोबाट बच्न यी उपायहरू अपनाऔं ।
- शरीरको सबै भाग ढाक्ने गरी बाक्लो तथा न्यानो लुगा लगाऔं ।
- बालबालिका, बृद्धबृद्धा, गर्भवती महिला तथा दर्द्य रोगीहरूलाई चिसोबाट बचाऔं ।
- आमाको दुध खाने बच्चाहरूलाई नियमित रूपमा स्तनपान गराऔं ।
- तातो तथा पोषिलो भोल पदार्थहरू प्रशस्त मात्रामा सेवन गरौं, धुम्रपान तथा मद्यपान नगरौं ।
- स्वास्थ्य सम्बन्धी कुनै समस्या जस्तै ज्वरो आएमा, भन्डो पखाला लागेमा, दम बढेमा, खोकी लागेमा घुयार-घुयार भएमा, श्वास फेर्न कठिनाई भएमा तुरुन्त स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरौं ।
- सुत्ने कोठामा आगो, हिटर, मकल, कोइला ब्रिकेट आदि बाली भयाल ढोका बन्द गरेर कहिल्यै नसुत्तौं ।
- आगो बालेको ठाउँमा बच्चाहरूलाई एकलै नछाडौं ।

Birgunj Metropolitan City

Office of the Metropolitan Executive
Birgunj, Parsa

Intention for Award of Contract

Date of Publication: 30th January 2023

Pursuant to clause 27 (2) of Public Procurement Act 2063, this is to notify to all concerned bidders that the following substantially responsive lowest bidder have been selected to award the contract as per the Invitation for Bids published on Nepal Samacharpatra National Daily Newspaper on 2079/08/28. Birgunj Metropolitan City intends to award the contracts to the same.

S. N.	Contract No./ Name of Contract	Name of successful bidder	Total Bid Price including of VAT and PS (NRs.)
1	BMC/NCB/WORKS/2079/080/13 (Hand Pump Installation at different Wards of Birgunj Metropolitan City)	M/S Shree Ram Construction, Kalaiya, Bara	1,29,53,001.72

